

משטרת ישראל - בית הדין למשמעת**רשימת פסקי הדין יולי – ספטמבר 2013**

2 עמ'.....	12/13 .1
8 עמ'.....	22/13 .2
18 עמ'.....	85/12 .3
23 עמ'.....	11/13 .4
30 עמ'.....	24/13 .5
40 עמ'.....	28/13 .6
46 עמ'.....	23/13 .7
51 עמ'.....	26/13 .8
56 עמ'.....	14/13 .9
60 עמ'.....	17/13 .10
81 עמ'.....	105/10 .11
66 עמ'.....	9/13 .12

גזר דיןהשופטת צ' דוד-גולדברגר**כללי**

1. הנאשם, מש"ק בתחנת משטרה, הודה – במסגרת הסדר טיעון – בעובדות כתב האישום המתוקן שהוגש נגדו והורשע בעבירת התנהגות שאינה הולמת שוטר ושיש בה כדי לפגוע בתדמית המשטרה, עבירה לפי סעיף 3 לתוספת הראשונה לחוק המשטרה, התשס"ו-2006 (להלן "התוספת").

ההסדר שנערך בין הנאשם ובין התביעה כלל גם הסכמה לעניין העונש, ולפיה הצדדים יעתרו במשותף לעונש של נזיפה חמורה וקנס כספי בסך 1,800 ₪.

כתב האישום

2. מעובדות כתב האישום עולה כי בשעות הבוקר, בתאריך 12 בפברואר 2012, הגיע הנאשם למרפאה בבני ברק (להלן: "המרפאה") לבוש במדי משטרה ומעליהם עטה מעיל פליז שאינו משטרתי. הנאשם הגיע למרפאה כדי לקבל ממוזכירת המרפאה (להלן: "המתלוננת") העתק מאישור מחלה. לאחר שמסרה לו המתלוננת העתק מן האישור, ומאחר שהנאשם באותו זמן כבר שויך למרפאה אחרת ולרופא מטפל אחר, אמרה לו המתלוננת כי עליו לגשת לרופא המטפל האחר. בתגובה צעק הנאשם על המתלוננת, בנוכחות אנשים שהיו במרפאה, ואמר לה: "את לא תגידי לי מה לעשות, תסתמי את הפה, תשתקי". זמן קצר לאחר מכן, שעה שהמתלוננת שוחחה עם מטופל אחר, צעק הנאשם שוב על המתלוננת, ואמר לה: "מי את בכלל, את לא תגידי לי מה לעשות, אני אגמור אותך, תני לי את הפרטים שלך". במהלך דברים אלו, יצא מחדרו רופא שהיה במרפאה וביקש מהנאשם לעזוב את המקום. משסירב הנאשם לבקשתו, הורה הרופא למתלוננת להזמין את המשטרה למרפאה. בתגובה לדברי הרופא אמר הנאשם: "המשטרה לא תגיע ואתם לא תעשו מה שאתם רוצים", ובד בבד פשט את מעילו באופן שמדי המשטרה שלבש נגלו. עוד נטען כי באותן נסיבות גם אמר הנאשם למתלוננת שהוא יהפוך עליה שולחן ויעיף את הדברים שעליו. כן אמר לה: "אני יודע מי את ואת לא תישארי בתפקיד שלך".

בכתב האישום גם נטען כי הנאשם התבטא כאמור בנוכחות אנשים שהיו במרפאה.

בשל מעשיו אלו יוחסה לנאשם עבירה של התנהגות שאינה הולמת שוטר ושיש בה כדי לפגוע בתדמית המשטרה – עבירה לפי סעיף 3 לתוספת.

טיעוני הצדדים וראיותיהם לעונש

התביעה

3. התובעת הדגישה בטיעוניה את החומרה שבהתנהגותו של הנאשם שנקט לשון בוטה וצעקנית כלפי המתלוננת בנוכחות אזרחים שהיו במרפאה. התנהגות שלדבריה יש בה פגיעה של ממש בתדמית המשטרה, פגיעה שהחמרה, כך טענה, עת חשף הנאשם את מדיו כמפורט בעובדות כתב האישום. כן טענה שבחשיפת המדים יש גם ממד של ניצול לרעה של מעמדו של הנאשם כשוטר. לדבריה, היותו של הנאשם שוטר ותיק היא נסיבה מחמירה משום שמשוטר ותיק מצופה לנהוג באיפוק גם כאשר הצד שמולו, האזרח, שוגה ונדרש להעיר לו. התובעת המציאה לבית הדין את הגיליון המשמעותי של הנאשם שממנו עולה כי הנאשם נשפט בדן יחיד 3 פעמים: שתי עבירות בגין אי-מילוי הוראה ואחת בגין התנהגות שאינן הולמת שוטר. על העבירות טענה שהן אינן ממן העניין כאן.

לקולה ציינה התובעת את הודאת הנאשם ואת החיסכון בזמן השיפוטי שנלווה אליה, את החרטה שהביע וכן את התרשמותה כי האירוע הוא בגדר מעידה חד-פעמית. כן ציינה לקולה את המצב הבריאותי הרעוע שהנאשם היה שרוי בו באותן נסיבות ושהביאוהו, ככל הנראה, להתנהג כפי שהתנהג.

התובעת המציאה לבית הדין את תמצית הערכותיו התקופתיות של הנאשם לשנים 2003-2004, 2006, 2008, 2010, 2011-2013. מן ההערכות עולה שהערכותיו של הנאשם נעות מטוב 1 – עד טוב מאוד 1. בכל השנים הללו הוערך הנאשם כ'טוב כמו האחרים בקבוצה', למעט בשנת 2006 שאז הוערך כ'טוב יותר מאחרים בקבוצה'.

בתום סקירת השיקולים הצריכים לעניין, ציינה התובעת כי ההסדר מאזן נכונה בין השיקולים לחומרה ובין השיקולים לקולה, ואשר על כן ביקשה מבית הדין לכבדו ולהשית על הנאשם את העונש עליו הסכימו הצדדים, היינו נזיפה חמורה וקנס בשיעור 1,800 ₪.

ההגנה

4. מטעם הנאשם העידו שניים: פקד ירון כהן ורפ"ק יוסי ראובן. פקד כהן העיד כי שימש מפקדו של הנאשם עד לאחרונה ממש. לדבריו, הנאשם הוא שוטר ממושמע, מצוין, חביב על הבריות ו"שוטר טוב לכל הדעות". רפ"ק ראובן, שאף הוא פיקד על הנאשם, העיד כי בהיותו מפקד חדש ביחידה הוא ערך בה שינויים של ממש, שינויים שהנאשם נרתם אליהם. לדבריו, הנאשם לויאלי כלפי מפקדיו, כלפי המתנדבים שעליהם הוא אחראי וגם – דבר "שבארגון לא רואים תמיד" – כלפי עמיתיו. העד הוסיף ואמר כי הנאשם בא "עם המון רגש לעבודה" וכי הוא "חדור מוטיבציה כשח"מיסט".

5. בא-כוח הנאשם הדגיש בטיעונו את הודאת הנאשם במעשיו ואת העובדה כי הוא קיבל עליהם אחריות. כן טען כי הנאשם בעל עבר משמעותי נקי יחסית, וזאת בשים לב לטיב הרשעותיו ולמועד ביצוען. לדבריו הנאשם שירת 18 שנה בבית המעצר, שירות שהוא קשה לכל הדעות, ועם זאת שירותו של הנאשם לאורך התקופה היה מצוין.

אשר לאירוע עצמו ציין הסנגור שבאותן נסיבות כעס הנאשם על רופא במרפאה שבה התרחש האירוע היות שבשל רשלנות רפואית של אותו רופא נזקק הנאשם לאשפוז. עקב רשלנות זו עזב הנאשם את המרפאה, ומשיחתו עם המתלוננת קיבל הנאשם את הרושם שהמרפאה מבקשת להערים עליו קשיים שלא לצורך. הסנגור ציין כי תיקו האישי של השוטר אבד, למרבה הצער, ולכן יש ביכולתו להגיש לבית הדין רק את מה שבקושי הצליח הנאשם להציל, הכוללים את אלה: הערכות תקופתיות של הנאשם לשנים 2011-2013, ריאיון אישי שערך לו מפקדו בשנת 2012 ותעודת הצטיינות משנת 1999. הסנגור הזמין אותנו לקרוא את המלל שבתוך ההערכות ולהתרשם מטיב שירותו החיובי והמוערך של הנאשם ולא לשים לבנו אך לציון המספרי הכולל, שבמקרה דגן עלול להטעות. כך, למשל, בהערכה הנמוכה ביותר, והחד-פעמית יש לציין, שקיבל הנאשם ושציונו בה היה 'טוב 1' רשם מפקדו: "מדובר בשוטר שקט ונעים הליכות הנותן שירות טוב לפונים אליו...שוטר המגלה סובלנות..בוחר בפתרונות טובים ומתאימים לבעיות...".

אשר על כן ביקשנו הסנגור לכבד את ההסדר. כן ביקשנו לפרוס את תשלום הקנס ל- 10 תשלומים.

6. הנאשם עצמו הביע צער וחרטה על המקרה ואמר שאין הוא מאפיין אותו כלל. לדבריו הוא היה מאושפז תקופה של שלושה חודשים. תקופה שלאחריה היה בטראומה ובעיצומה התרחש האירוע דגן, אירוע שלדבריו לעולם לא יחזור.

דין

7. תדמית המשטרה ואמון הציבור בה הם בבחינת 'נוזל החיים' הדרוש למשטרה כדי למלא את תפקידיה, ובלעדיו יקשה עליה למלא את משימותיה. לא בכדי הציב פיקוד המשטרה כיעד מרכזי בארגון את חיזוק אמון הציבור בה.

הדברים שהטיח הנאשם במתלוננת, כפי שפורטו בהרחבה לעיל, בוטים ואינם ראויים. הם אינם ראויים בכלל והם אינם ראויים במיוחד במרפאה, שהיא מקום של קבלת טיפול רפואי, האמורה להיות על פי טיבה שקטה ונינוחה.

יתכן שלו היה הנאשם אזרח מן השורה הייתה התנהגותו הבוטה נסלחת מתוך הבנה לנסיבותיו באותה עת והוא היה יוצא ב'פטור ללא כלום'. ואולם בענייננו עסקינן בנאשם

שהוא שוטר הכפוף לדין משמעותי. תכליתו של הדין המשמעותי, כפי שנפסק בבית המשפט העליון לא אחת, היא :

“להגן על השירות הציבורי מבחינת רמת תפקודו ומהיבט השמירה על דמותו ותדמיתו בעיני הציבור”

(ראו, למשל, בעש"מ 3666/06 **אחמד חסן אסדי נ' נציבות שירות המדינה** (פורסם בתקדין 7.11.07).

דומה שאין חולק ששוטר שמתבטא כפי שהתבטא הנאשם בענייננו ושוטר העושה כן בצעקות ובנוכחות אנשים – פוגע בתדמית המשטרה ובאמון הציבור בה, היינו בעניינים שכפי שצינו לעיל הכרחיים לתפקודה.

למותר לציין כי בענייננו משנודע במהלך האירוע כי הצועק הוא שוטר הרי שהתנהגותו הפוגעת של הנאשם בתדמית המשטרה ובאמון הציבור בה נמשכת אחורה בזמן גם לדברים שאמר הנאשם לפני שחשף את מדיו.

8. אכן הנאשם התבטא כפי שהתבטא שעה שהיה נתון בכעס ובעיצומה של 'טראומה' שנגרמה לו עקב אשפוז ממושך ושלא לצורך שנבע מכשל רפואי שנעשה בו לדבריו. בבג"ץ 5562/07 **עו"ד דרוור שוסהיים נ' השר לביטחון פנים ואח'** (פורסם בתקדין 23.7.07) נאמרו דברים היפים אף לענייננו :

האמירה הפסולה היא לעולם תלוית-נסיבות, ולעולם יש למדוד אותה ולהעריכה על רקע הנסיבות והתנאים המיוחדים בהם היא נאמרה.

אכן אפשר להבין ללבו של הנאשם שנגרר אחר כעסו והתבטא כמתואר לעיל, אך עם זאת לא ניתן להצדיק את מעשיו. שוטר מחויב לאיפוק ולריסון בתגובותיו גם אם לפי תחושתו נעשה לו עוול. זהו מותר השוטר מן האזרח. מותר שיש בו הכבדה על השוטר ביחס לאדם מן השורה. שוטר מחויב לנורמות התנהגות גבוהות במיוחד. נורמות אלו חלות גם בעניינים הנוגעים לחייו הפרטיים של השוטר, אם הם נעשים במרחב ציבורי.

9. עד כה דנתי בנסיבות הקשורות לעבירה עצמה. אדון עתה בנסיבות הנוגעות לנאשם עצמו. התרשמנו גם מעדי האופי וגם מן הכתוב בהערכותיו התקופתיות של הנאשם כי הנאשם הוא שוטר ממושמע, אחראי, ישר, בעל כושר לפתרון בעיות וכי הוא מבצע את תפקידו לשביעות רצון מפקדיו. עם זאת, לא נעלמה מעינינו ההערה שרשם מפקדו של הנאשם בהערכות ולפיה עליו להשתפר ולהגיב בצורה שקולה יותר בעת מצבי לחץ.

לבד משירותו הטוב של הנאשם המשמש נסיבה לקולה בגזירת הדין, יש לזקוף לקולה גם את שאר הנסיבות המקלות הנוספות שעומדות לנאשם: את הודאתו במעשיו ואת החיסכון בזמן שיפוטי שנלווה אליה ואת היותו בעל עבר משמעתי שאינו מכביד.

10. לפני סיום. סנגורו של הנאשם ביקש מאתנו לפרוס את תשלום הקנס שעליו הסכימו הצדדים ל- 10 שיעורים. ואולם, לא הונחה לפנינו כל הצדקה לפריסת תשלום הקנס כאמור, פריסה שיש לשומרה, אם בכלל, למקרים חריגים וקיצוניים.

11. נוכח כל האמור לעיל ולאחר ששקלתי את הנסיבות לחומרה ולקולה, אמליץ לחבריי לכבד את הסדר הטיעון להשית על הנאשם את העונשים האלה:

- נזיפה חמורה;
- קנס בסך 1,800 ₪, אשר ישולם ב-4 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים.

שופטת _____
סניף ציפי דוד-גולדברגר

אב בית הדין ד' יניב

אני מסכימה.

אב בית הדין _____
נצי"ם דורית יניב

שופטת, רויטל קרקו

אני מסכימה.

שופטת _____
 סניף רויטל קרקו

סוף דבר

אנו משיתים אפוא על הנאשם את העונשים האלה:

- נזיפה חמורה;
- קנס בסך 1,800 ₪ אשר ישולם ב-4 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים.

ניתן והודע היום, י"ד באב תשע"ג, 21 ביולי 2013, בנוכחות התובעת – פקד יעל אומידי-ויכמן, עו"ד, הנאשם – רס"ב אייל גרינוולד וב"כ עו"ד משה אלון.

זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום.

שופטת, סניף רויטל קרקו אב בית הדין, נצ"ם דורית יניב שופטת, סניף ציפי דוד-גולדברגר

גזר – דין**דעת הרוב****כללי**

1. הנאשם, הורשע עפ"י הודאתו ובמסגרת הסדר טיעון בעבירת שימוש בכוח שלא כדין, לפי סעיף 19(א) לתוספת הראשונה לחוק המשטרה, התשס"ו-2006.
2. מעובדות כתב האישום בהן הודה הנאשם עולה כי בתאריך 26.3.09, בעת שהיה בתפקיד, רשם למתלונן דו"ח תנועה בגין אי חגירת חגורת בטיחות. בנסיבות אלו התפתח דין ודברים בין הנאשם למתלונן, במהלכו, הנאשם יצא מהניידת ונגח בפניו של המתלונן. כתוצאה מכך דימם המתלונן מאפו ונגרם לו שבר בעצמות האף.
3. הצדדים הודיעו כי הנאשם ובא-כוחו הגיעו להסדר עם המחלקה לחקירות שוטרים, לפיו הנאשם יודה בעובדות כתב האישום נשוא תיק זה ובתום ההליך המשמעת ייסגר התיק הפלילי התלוי ועומד כנגדו באותו עניין. בנוגע לענישה אין הסכמה בין הצדדים והם יטענו באופן חופשי.

טיעוני הצדדים וראיותיהם לעונש**התביעה**

4. התביעה, בטיעונה לעונש, ציינה כי ראשיתו של התיק הוא בהליך פלילי, אך בשל קשיים ראייתיים וכן בשל העובדה שהנאשם פיצה את המתלונן בסכום של 5,000 שקלים, הוחלט להעביר את התיק להליך משמעת.
5. התובעת הדגישה את חומרת העבירה של שימוש בכוח שלא כדין וציינה כי נסיבות מקרה זה, שהסתיים בפציעתו של המתלונן, שבר באפו, הן חמורות. לדבריה משעוכב המתלונן עם רכבו, לשם רישום דו"ח תנועה, על הנאשם חלה חובה מוגברת לשמור על שלומו ולנהוג כלפיו באיפוק. זאת, גם אם קיימת פרובוקציה מצד המתלונן. לקולה ציינה התובעת כי הנאשם הודה במיוחס לו ושילם פיצוי למתלונן, בכך יש משום לקיחת אחריות.

6. באשר לנסיבות הנאשם ציינה התובעת כי הוא משרת בחיל משנת 1983 ועברו המשמעותי ישן מאוד. בשנת 1991 הורשע בבית הדין למשמעת בעבירת שימוש בכוח, בנוסף בעברו 4 הרשעות בפני דן יחיד שאינן ממין העניין ו-4 הערות מפקד.
7. לסיכום דבריה ציינה התובעת כי בנסיבות מקרה זה, העונש הראוי הוא נזיפה חמורה והורדה בדרגה, גם אם לתקופה קצובה קצרה.
8. לאחר תום הדיון, הגישה לנו התובעת בהסכמת הסנגור תדפיסי הערכה תקופתית מהם עולה כי הנאשם הוערך בשנים האחרונות בציון טוב מאוד, וכן הגישה מסמך מהחשבות ממנו עולה כי המשמעות הכספית של הורדת הנאשם בדרגה היא ירידה בשכר של כ-2,560 שקלים ברוטו לחודש.

ההגנה

9. מטעם ההגנה העיד כעד אופי רפ"ק יגאל כהן אשר שימש עד לאחרונה כקצין את"ן של מרחב יהודה. לדבריו הוא מכיר את הנאשם כשוטר מקצועי בתחום התנועה ובעל מוטיבציה גבוהה. בשנת 2012 קיבל הנאשם תעודת הצטיינות מחוזית בשל תפקודו המקצועי, תפוקותיו, המוטיבציה שלו והשירות לציבור. המקרה הנדון הוא חריג שאינו מאפיין את התנהגות הנאשם. עוד הוסיף העד כי בשל התיק הנדון הנאשם אינו יכול להיות מועמד לקבלת דרגת רנ"ג וסיכוייו לקבל את הדרגה בעתיד הם אפסיים.
10. ב"כ הנאשם, בטיעונו לעונש, ציין כי אינו יכול להרחיב באשר לנסיבות המקרה שכן הוא כבול לכתב האישום, כפי שהוא מנוסח. הוא ביקש כי נתחשב בפיצוי אותו כבר שילם הנאשם למתלונן, מחוץ לכותלי בית הדין, בסך 5,000 שקלים, ובכך שהנאשם עדיין עומד בפני תביעה אזרחית שמתנהלת בעניין זה.
11. ב"כ הנאשם ביקש כי נתחשב גם בכך שהנאשם גרוש ואב ל-4 ילדים, משרת בחיל כ-30 שנה, בתפקידי שטח, שירות ללא דופי, תוך התחככות יומיומית עם אזרחים. האירוע התרחש בתקופה בה הנאשם התגרש, ויומיים לאחר האירוע נפטר אחיו כתוצאה ממחלה. האירוע עצמו התרחש לאחר שהנאשם קיבל הודעה בדבר מצבו האנוש של אחיו.
12. לתמיכת טענתו בדבר אופי השירות של הנאשם, הגיש לנו בא-כוחו אסופת מסמכים ובהם פרופיל שירות של הנאשם, מכתבי תודה מאזרחים על סיוע, מכתבי הערכה, תעודת הצטיינות מחוזית לשנת 2012 וחוות דעת מפקד של קצין את"ן של מחוז ש"י, אשר מטעמי עבודה לא התאפשר לו להגיע ולהעיד בפני בית הדין.

13. עוד טען בא-כוח הנאשם כי הנאשם שילם מחיר כבד בכך שאינו יכול לקבל את דרגת הרני"ג, על כל המשתמע מכך.
לסיכום דבריו עתר כי לא נוריד את הנאשם בדרגה ולא נשית עליו קנס כספי בהתחשב בפיצוי אותו שילם למתלונן.

14. מפי הנאשם שמענו כי מה שקרה היה אירוע יוצא דופן והוא מצטער על כך. לדבריו, באותה תקופה, היה בהליכי גירושין, שבועיים לפני האירוע נרצחו שניים מחבריו השוטרים בפיגוע בבקעת הירדן וכן במועד האירוע התבקשה משפחתו להיפרד מאחיו שסבל ממחלה קשה ונפטר אחרי מספר ימים.
הנאשם ציין כי במהלך 30 שנות שירותו בתחום התנועה הוא מתמודד עם נהגים, נוהג כלפיהם באיפוק, מסייע להם ואינו דוגל באלימות. במקרה הנוכחי דובר, לדבריו, בנהג שיכור, והוא חש מאוים.

דיון

15. במקרה שבפנינו, הנאשם, על רקע דין ודברים במהלך רישום דו"ח תנועה למתלונן, נגח בפניו של המתלונן וגרם לשבר באפו.
במעשהו זה הנאשם הפעיל אלימות בוטה שיש בה משום בריונות של ממש, כלפי המתלונן, בנסיבות בהן לא היתה כל נחיצות או הצדקה בהפעלת כוח מכל סוג שהוא.

16. בית-דין זה חזר והביע דעתו בעקביות, בשורת פסקי דין, באשר למידת החומרה שיש לייחס לעבירות הכרוכות באלימות שוטרים. זאת הן בשל הפגיעה הפיזית והנפשית באזרח, שלא לצורך, והן בשל הנזק הרב הנגרם כתוצאה מכך לתדמית המשטרה ולאמון שהציבור רוחש לה.

17. יפים לענין זה דברי השופט מלץ בע"פ 64/86 מאיר אשש נגד מדינת ישראל, אותם הזכרנו לא אחת בפסקי הדין, בהתייחסותנו לאלימות שוטרים:

"שוטרי ישראל, מלאכתם קשה ואחראית, מלווה לא אחת סיכונים והתנכלויות, והינם ראויים לכל אהדה שיכולים בתי המשפט לתת להם. אך במה דברים? כל עוד הם זוכרים וערים לכך שהסמכות והמרות שהוענקו להם, רק לצרכי ביצוע התפקיד ניתנו, ואסור שייעשה בהם שימוש לרעה. עליהם לשנן זאת לעצמם השכם והערב, דווקא משום שמלאכתם מחייבת לעתים קרובות נוקשות ואפילו

שימוש בכוח. המעבר מ"כוח סביר" לאלימות מיותרת הוא מהיר ומפתה וחלילה להם לעבור את הגבול. עליהם לדעת ולהבין כי אם יעברו את הגבול ואם ישתמשו לרעה בסמכויות שניתנו להם, ובעיקר אם ינהגו באלימות מיותרת, לא יעניקו להם בתי המשפט אהדה, וימצו עמם את הדין ומן העבר השני, אזרח הבא במגע עם אנשי משטרה, אפילו הוא חשוד או עבריין, זכאי לצפות ולהניח שאם יתנהג כהלכה, לא יגעו בו לרעה. מעשי אלימות ברוטאלית כמו אלה של המערערים, פוגעים קשות הן במערכת היחסים, העדינה בלאו הכי, שבין האזרח למשטרה, והן במוניטין של המשטרה וביכולתה לתפקד כדבעי".

18. עוד אנו מוצאים לנכון לחזור ולצטט מדברי השופטת פרוקצ'יה בבג"צ 7141/05 עקיבא ויתקון נגד מפכ"ל המשטרה:

"האיסור המוחלט של שימוש בכוח ואלימות בידי שוטרים, תוך חריגה מגדר הנדרש באורח סביר להשגת תכלית שמירת הסדר ובטחון הציבור, אינו צריך הדגשה. הוא מהווה אבן יסוד בשיטה החוקתית הנוגעת לפעילותם של גורמי אכיפת החוק במדינה. הוא מתחייב ממושגי יסוד של מוסר ציבורי הנוהג בחברה הישראלית; הוא מהווה חוליה מרכזית במערכת המרכיבים הבונים את תשתית המשטר הדמוקרטי בישראל. המשטרה אמורה להגן על הסדר והבטחון הציבורי ולהבטיח את שלומו של הפרט והכלל. היא לא נועדה להפיל את חיתתה על הסביבה, והיא מנועה מעשיית שימוש בכוחה שלא למטרה לשמה הוא הופקד בידיה. סטייה ממושכלות יסוד אלה, או אף קיומו של חשש לסטייה כזו, מחייב בחינה מעמיקה של ההשלכות המתחייבות מכך הן לגבי הפרט הנחשד או המואשם, הן לגבי המשטרה כזרוע מרכזית של השלטון וכל אלה בהתייחסם לנורמות ואורחות פעולה הצריכים לאפיין את גופי השלטון בישראל".

19. הנאשם בענייננו, מלבד פגיעתו במתלונן, הפר באופן בוטה את חובת האמון שלו הן כלפי הארגון בו הוא משרת והן כלפי הציבור. אין ספק כי במעשהו זה, הוא גרם נזק לתדמית המשטרה בעיני הציבור. למותר לציין כי מצופה מכל שוטר, לא כל שכן משוטר וותיק ומנוסה כמוהו, העוסק שנים רבות בתפקידי שטח בתחום התנועה, לנהוג באיפוק ובריסון תוך שליטה עצמית, וזאת גם במקרים בהם מופנית כלפיו פרובוקציה.

יצוין כי במקרה שבפנינו לא נטען לפרובוקציה. הנאשם הודה בעובדות כתב האישום לפיהן במהלך דין ודברים עם המתלונן, הוא יצא מהניידת ונגח בפניו של המתלונן. בנסיבות אלו אין ולא יכולה להיות כל הצדקה לאקט האלים הקיצוני בו נקט הנאשם.

20. בצד חומרת הנסיבות, ראינו לזקוף לזכותו של הנאשם את הודייתו, את פיצוי המתלונן ואת הצער שהביע על המעשה.

21. כך גם יש לזקוף לקולה גם את נסיבותיו האישיות והמשפחתיות עובר לאירוע נשוא כתב האישום, כפי ששמענו מפיו ומבא-כוחו.

22. בנוסף עומד לזכותו טיב שירותו החיובי, כפי שניתן ללמוד עליו מדברי עד האופי, מאסופת המסמכים שהגיש לנו בא-כוחו ומהערכותיו התקופתיות כמו גם מעברו המשמעותי שהינו ישן מאוד ואינו מכביד.

23. בבואנו לבחון מהו העונש ההולם את המעשה בו הורשע הנאשם, עומדים לנגד עינינו ונתנו דעתנו גם להתייחסויותיו של בית דין זה לעבירת השימוש בכוח שלא כדין בתיקים שנדונו זה לאחרונה.

24. **כך בתיק ביד"מ 89/12** קבלנו הסדר טיעון בין הנאשם לבין המחלקה לחקירות שוטרים לפיו הצדדים יעתרו במשותף לעונשים של נזיפה חמורה והורדה בדרגה לתקופה קצובה בת 5 חודשים. במסגרת ההסדר הנאשם פיצה את המתלונן בסך של 10,000 שקלים. באותו מקרה דובר במספר אקטים של אלימות בהם נקט הנאשם כלפי המתלונן, סטירות, אגרוף, גרירתו והפלתו. כתוצאה מכך נגרמו למתלונן סימני שפשוף בלחיו, בפניו בצווארו ובאזנו והוא אושפז להשגחה.

באותו מקרה נאמר ע"י בית-הדין בין היתר:

"בעת האחרונה, לדאבונו שבים אנו ודנים בעניינם של שוטרים, אשר היו מעורבים באירועי שימוש בכוח ללא כל הצדק. כל פעם מצער הדבר מחדש להיווכח כיצד אנשי משטרה טובים ואף מצוינים נכשלים ברגע אחד במעשה שימוש בכוח שלא כדין, ולאחר שנים של עבודה מאומצת ומוערכת, מוצאים עצמם עומדים על דוכן הנאשמים. המקרה הנדון הינו דוגמא נוספת לשוטר שעשה חיל בשירותו, כפי שניתן ללמוד מהראיות שהונחו בפנינו, שללא כל הסבר או סיבה נראית לעין נכשל כישלון של ממש במעשיו..."

25. **בתיק ביד"מ 81/12** דובר בנאשם שהוא קצין מוערך, אשר במהלך פיזור הפגנה, בעת שהמתלוננת נעצרה ע"י כוח צה"ל ונגררה כשהיא שכובה על הקרקע אל הגיף, תוך שגידפה את הנאשם, הוא בעט ברגליה וסטר לה. במסגרת הסדר טיעון בין הנאשם למחלקה לחקירות שוטרים הנאשם פיצה את המתלוננת בסך של 3,000 ₪.

בתיק זה החלטנו ברוב דעות להשית על הנאשם נזיפה חמורה וקנס בסך 4,000 שקלים. נציג הציבור שישב בדין, אשר היה בדעת מיעוט סבר כי בנוסף לעונש זה יש להטיל על הנאשם גם עונש של הורדה בדרגה לתקופה של שנה.

בגזר דינו נאמר כלהלן :

"צודק הסניגור כי רף הענישה הנוהג בבית הדין לגבי עבירה של שימוש בכוח שלא כדין, נע בין נזיפה, נזיפה חמורה וקנס. כמו כן טוען הוא כי עיקרון האחידות בענישה נובע מעיקרון השוויון ומחייב לנהוג באופן דומה כלפי מקרים דומים. לטענתו העונש של הורדה בדרגה, יש בו משום פגיעה בשכר וגם פגיעה בכבוד.

אני סבור כי על בית הדין להטיל על הנאשם עונש מרתיע ומחמיר עם הנאשם, אשר ללא כל סיבה אמיתית, התיר לעצמו לבעוט במתלוננת וגם לסטור לה. אני ער לעובדה כי המתלוננת גידפה את הנאשם, אך למרות התנהגותה, אין ולא יכולה להיות סיבה לשימוש בכוח שלא כדין, כפי שעשה הנאשם.

אני סבור כי טוב עשה ב"כ התביעה בבקשתו לקחת צעד אחד קדימה את רמת הענישה בסוג זה של עבירות. חלק מכוחה של המשטרה במדינה דמוקרטית מגיע מאמון הציבור ואמון זה נפגע קשה כאשר קצין משטרה בתפקיד פיקודי בועט במתלונן וסוטר לו. יש שיש דגש על תפקיד ההרתעה במשפט.

רמת הענישה הנוהגת כיום נראה לי כי אינה מספיקה...

התנהגות זו מטילה כתם על דמות המשטרה ודמות שוטריה...

כאשר אני שוקל גם את עברו הנקי של הנאשם, ההערכות התקופתיות המצוינות של הנאשם, אופיו של הנאשם, כפי שתוארו ע"י הסניגור, אני מעדיף במקרה זה את האספקט הציבורי ההרתעתי לעונש שיש להטיל על הנאשם. הוקעת המעשים שעשה הנאשם, ללא הטלת עונש של הורדה בדרגה לתקופה קצובה, אין בה די..."

26. מבלי להתייחס לתוצאה הגיע נציג הציבור בגזר-הדין באותו מקרה, אציין כי יש ממש בדבריו בנוגע לרמת הענישה שאינה מספקת בסוג זה של עבירות. סבורני כי אכן הגיעה העת להעלאת רף הענישה במקרים המתאימים.

27. לאחר ששקלנו את כל השיקולים הרלבנטיים לעניין, אנו סבורים, כי בנסיבותיו החמורות של תיק זה, כאשר שוטר רושם דו"ח לאזרח, וללא כל נחיצות מבצעית או אחרת, הוא יוצא מהניידת, נוגח בפניו של האזרח, וגורם לדימום ולשבר באפו - יש להעדיף את האינטרס ההרתעתי על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם. אכן הצורך בהרתעה ובהוקעת המעשה, מצדיק בנסיבות מסוג זה, רכיב ענישה של הורדה בדרגה לתקופה קצובה.

28. עוד נוסף כי הגענו למסקנה זו לאחר שהשתכנענו, כי ככלל, ובכפוף כמובן לנסיבות של כל מקרה, אכן יש לאבחן בענישה בין מקרים בהם שוטר עקב צורך מבצעי נאלץ להשתמש בכוח, אך הוא משתמש בו מעבר למידה הנדרשת לבין מקרים בהם ללא כל עילה או צורך, מופעל כוח.

בענייננו האקט הפיזי בו נקט הנאשם, "נגיחה בראש" הוא חריג ואף בריוני, בלשון המעטה, והדעת אינה סובלת כי כך ינהג שוטר כלפי אזרח, במקרה בו אין כל צורך בהפעלת כוח.

29. לא ניתן להתעלם מהתוצאה הקשה של הנגיחה, אשר גרמה לשבר בעצמות האף של האזרח. עם זאת אנו מדגישים, כי לעניין רכיב הענישה של הורדה בדרגה, די לנו בקיומו של אקט הנגיחה בראשו של האזרח בנסיבות תיק זה.

30. על אף האמור, אנו מוצאים לנכון להתחשב בנאשם ולקבוע תקופה קצרה לרכיב ענישה זה, זאת בשל הנימוקים לקולה הנוגעים לטיב שירותו החיובי של הנאשם, לנסיבותיו האישיות, למצבו הרגשי עובר לאירוע ולעובדה שפיצה את המתלונן בסכום של 5,000 שקלים.

31. אנו משיתים, אפוא, על הנאשם את העונשים הבאים:

- נזיפה חמורה
- הורדה בדרגה אחת לתקופה קצובה של חודשיים מהיום.

דעת המיעוט

1. תמימת דעים אני עם אב בית הדין בצורך לשקול מחדש את מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות שימוש בכוח, ואולם אני סבורה שאין לעשות כן דווקא בתיק דנן. לפי המדיניות הנוהגת העונש המקובל בבית הדין הוא על פי רוב נזיפה חמורה וקנס. עונש זה ניתן גם כאשר השימוש בכוח מצד הנאשם כלל מספר פעולות אלימות (ראה למשל תיקי ביד"ם, 5/13, 4/12, 87/12, 80/12 ו- 81/12), ואף כאשר השימוש בכוח הופנה נגד מס' מתלוננים (ראה למשל תיקי ביד"ם 17/13 ו- 76/12).

2. אין זה המקום לנתח לעומק כיצד באה לעולם מדיניות ענישה זו ומה היו טעמיה. ברם, די אם אציין לעניין זה שחלק מן הטעמים למדיניות זו נעוצים ב"ארגז כלים" ענישתי שלו שני פנים: מן הפן האחד הוא דל ומן הפן השני הוא קשיח. במילים אחרות, עסקינן ב'ארגז כלים' שאינו מאפשר לבית הדין, במקרים המתאימים, גמישות והתאמה מיטבית של העונש למקרה המסוים על נסיבותיו. עניין זה עתיד להיפתר, לפחות באופן חלקי, עם השלמת החקיקה שכבר יצאה לדרך ושתסמך את בית הדין להטיל עונש על תנאי גם בריתוק וגם בהורדה בדרגה.

3. הנאשם שלפנינו כשל עד מאוד במכה האחת והיחידה שהטיח במתלונן: נגיחה באף, וגם תוצאותיה אינן מן הקלות: דימום ושבר באף. עם זאת, נסיבותיו – הן האישיות והן אלו

הכרוכות בטיב שירותו – מיוחדות. הנאשם משרת 30 שנה בתפקידי שטח שהם קשים ושוחקים ככלל והם קשים ושוחקים במיוחד כשהם נעשים בשטחי איו"ש, כפי שעלה גם מחוות הדעת של סניף דורון ישראלי, מפקדו של הנאשם. דבר נוסף, בסמוך לאירוע עצמו קיבל הנאשם הודעה כי אחיו מצוי על סף המוות וכי עליו להגיע כדי להיפרד ממנו. אין צורך להכביר מילים על המצב הנפשי המטלטל שבו שרוי אדם שעה שקרובו עתיד להיפטר מן העולם. מצב נפשי שהיה מלכתחילה ירוד כיוון שפחות משבועיים לפני האירוע נרצחו שני חבריו השוטרים של הנאשם במהלך מילוי תפקידם בפיגוע שהיה בבקעת הירדן.

4. זאת ועוד. לבית הדין הוגשו מכתבי תודה ששלחו אזרחים למשטרה בתשע השנים האחרונות, ולרבות לאחר האירוע דן, ושהם הכרת תודה עמוקה לנאשם על שנהג בהם באדיבות ועל שסייע להם בצר להם בדרך. כך, למשל, האזרח י"מ בהתייחסו לנאשם כתב: "... ברצוני לשלוח את תודתנו לשוטרים הנ"ל ובמיוחד למשה חן. ירבו כמותך בישראל. הרבה גאווה אתה מוסיף למשטרת ישראל". האזרחית א"פ כתבה לאחר שזכתה לסיוע יוצא דופן מן הנאשם: "...ראוי שלא רק טענות יועלו על הכתב, אלא גם מעשים טובים ואנושיים שמעלים את קרנה של המשטרה ואת המשרתים בה".

יוצא אפוא, להוציא האירוע דן, שהנאשם בדרך מילוי תפקידו פעל להעלאת קרנה ותדמיתה של המשטרה בקרב הציבור ולחיזוק אמון הציבור בה. ללמדך שהמושג 'אמון הציבור' – פנים רבות לו.

5. על משמעות ההורדה בדרגה עמד בית הדין הצבאי לערעורים בפרשת תמיר (ע/74/09 - תא"ל משה תמיר נ' התובע הצבאי הראשי, פורסם בתקדין 10.11.09), באלו המילים:

פגיעה בדרגה נושאת עמה "קלון חיצוני". מופיעה בה אמירה, כי כישלון של האדם מחייב פגיעה בקניינו - דרגתו שהוענקה לו בעבר בזכות. זאת ואף זאת. לפגיעה בדרגה משמעות נלוות של השפלה.

אם כן, להורדה בדרגה יש השפעה בשני מישורים. האחד – פגיעה בקניין, היינו פגיעה כלכלית, ובענייננו בסכום של 2,560 ₪ ברוטו לחודש, והשני – יש בה גם יסוד של השפלה.

אשר לפגיעה הכלכלית, מן המסמכים שהמציא לנו בא-כוח הנאשם עולה כי מצבו הכלכלי של הנאשם הוא בכי רע וכי הוא נתון במשיכת-יתר בבנק בסכום של עשרות אלפי שקלים. אשר לנראות העונש, היינו ל"קלון החיצוני" – די אם נציין שבענייננו מדובר בנאשם, סיר תנועה, שעיסוקו מחייב לבישת מדים. הורדתו בדרגה משמעותה 'קלון מתמשך' למשך כל תקופת ההורדה בדרגה.

6. שיקול נוסף שיש להביאו בחשבון לדעתי הוא חלוף הזמן הרב מן האירוע, כארבע וחצי שנים.

7. לא אצא ידי חובתי אם לא אתייחס בקצרה לתיק ביד"ם 89/12, הוא התיק היחידי שבו הטיל בית הדין, למצער בשנה וחצי האחרונות, גם רכיב של הורדה בדרגה ושאליו התייחסה גם חברתי בפסקה 24 לפסק דינה. בתיק ההוא האלימות שנקט הנאשם הייתה ממושכת בזמן, רב-שלבית והיא ננקטה גם לאחר שהובא המתלונן לתחנת המשטרה. אלימות שהצריכה את אשפוזו של המתלונן ושבת הדין הגדיר אותה כהתעמרות בנאשם. דבר נוסף, המשמעות הכלכלית של הורדה בדרגה הייתה שם, לפי מדד חודשי, מחצית מזו של הנאשם כאן.

כמו כן אני מוצאת לנכון להתייחס לתיק ביד"ם 81/12. בתיק זה דחפו קצין ושוטר את המתלונן מן הניידת בעודו אזוק, הפילוהו ארצה, ובתוך כך הכו אותו בעודו שרוע על הארץ. למתלונן באותו אירוע נגרמו חבלות בדמות שטפי דם, המטומות ושפשופים. גם בתיק זה כפי שצינתי בפתח דבריי הושתו על הנאשמים נזיפה חמורה וקנס.

8. אשר על כן, לאור כל השיקולים שמניתי לעיל ובמיוחד מדיניות הענישה הנוהגת, מצבו הנפשי של הנאשם בזמן האירוע, חלוף הזמן, שירותו התובעני של הנאשם שאותו הוא ממלא במקצועיות רבה ותוך גילויי אדיבות ואכפתיות לאזרח וכן תרומתו לשיפור תדמית המשטרה ואמון הציבור בה – אני סבורה שעונש שיכלול רכיב של הורדה בדרגה הוא חמור בנסיבות דן וכי ניתן להשיג את אפקט הרתעת הרבים גם בעונש בעל רכיבים אחרים.

לפיכך לו דעתי תישמע, ובהביאי בחשבון שהנאשם כבר פיצה את המתלונן בסכום של 5,000 ₪, יוטלו על הנאשם העונשים האלה:

- נזיפה חמורה;
- קנס בסך 1,000 ₪ אשר ישולם ב-4 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים;
- מחבוש על תנאי לתקופה של 10 ימים אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך שנה מהיום עבירה של שימוש בכוח לפי סעיף 19(א) לתוספת הראשונה.

שופטת _____

סניף ציפי דוד-גולדברגר

בהתאם לדעת הרוב, מוטלים בזאת על הנאשם העונשים הבאים:

- נזיפה חמורה
- הורדה בדרגה אחת לתקופה קצובה של חודשיים מהיום.

ניתן והודע היום, יח' באב תשע"ג, 25.8.13, במעמד התובעת – פקד מיטל גביזון-ארד, עו"ד, הנאשם – רס"ב משה חן חיון ובי"כ עו"ד זכריה שנקולבסקי.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום.

שופטת _____ אב בית הדין _____ שופט _____
 סני"צ ציפי דוד-גולדברגר נצ"מ רחל אדלסברג עו"ד עמירם סבר

סגור :

אני מבקש עיכוב ביצוע ל-45 יום, הפן השני שבהורדה בדרגה, כלומר הפגיעה בכבוד, אי אפשר לפצות עליו ולהחזירו.

תובעת :

התביעה מתנגדת לעיכוב הביצוע, התביעה סבורה שלאור הנימוקים והקביעות של בית הדין בדעת הרוב התביעה סבורה שאין סיכוי לערעור לעניין העונש.
 דבר נוסף, מדובר ברכיב הכלכלי הרי שניתן להשיב את המצב לקדמותו במידה ובית הדין לערעורים יחליט לבטל או לקצר את עונש ההורדה בדרגה.

החלטה

אנו נעתרים לבקשת בי"כ הנאשם באשר לדחיית ביצוע העונש בכל הנוגע לרכיב ההורדה בדרגה. אנו מורים על דחיית רכיב ענישה זה עד להגשת ערעור או עד המועד בו חלף המועד להגשת ערעור, כקבוע בסעיף 52 (א) לחוק המשטרה התשס"ו -2006.

שופטת _____ אב בית הדין _____ שופט _____
 סני"צ ציפי דוד-גולדברגר נצ"מ רחל אדלסברג עו"ד עמירם סבר

גזר – דיןרקע כללי

1. הנאשם, ראש קבוצת סיור, הורשע במסגרת הסדר טיעון על פי הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן בעבירת שימוש לרעה בסמכות שניתנה מכוח תפקיד, עבירה לפי סעיף 4 לתוספת הראשונה לחוק המשטרה התשס"ו – 2006 (להלן התוספת) ובעבירת התנהגות שאינה הולמת שוטר שיש בה כדי לפגוע בתדמית המשטרה, עבירה לפי סעיף 3 לתוספת.

2. בהסדר הטיעון אשר נכרת בין הנאשם לבין התביעה הוסכם כי הנאשם יודה בעובדות כתב האישום המתוקן והצדדים יעתרו במשותף לעונש של נזיפה חמורה. באשר לגובה הקנס הוסכם כי הצדדים יטענו באופן חופשי.

3. להלן העובדות בהן הודה הנאשם:

ב-22.6.12, לאחר שעת חצות, במהלך טיפול באירוע של הקמת רעש אליו נקרא הנאשם, העלה הנאשם לניידת שתי בנות - דיאנה ונטלי - אשר היו מעורבות באירוע, על מנת להסיען לביתן. במהלך הנסיעה אשר נמשכה כ-50 דקות הסביר להן הנאשם על המסוף המשטרתי ואף הראה להן מה ניתן לראות על גבי המסך שבניידת. לבקשת דיאנה ובנוכחות שתיהן הזין הנאשם את מספר תעודת הזהות של דיאנה במסוף המשטרתי שבניידת ושלב פרטים אודותיה במערכת אדם. כך גם עשה עם פרטיה של נטלי, זאת לאחר שביקש וקיבל ממנה את מספר תעודת הזהות שלה. בנסיבות אלה נוכחה דיאנה לדעת כי נטלי איננה יהודייה. בהמשך שלף הנאשם מהמסוף אף את פרטי אחותה של נטלי על פי מספר תעודת הזהות שמסרה לו נטלי. עוד במהלך הנסיעה, משנשאל הנאשם ע"י דיאנה אודות עבריינים בעיר התייחס לשניים. ל-ר.א. עליו אמר שהוא "בחור לא סימפטי" ולאחיו א.א. עליו אמר שהוא "בחור נחמד" בעל הרשעות פליליות. בהמשך, משהתעניינו דיאנה ונטלי "מי הכי מסוכן בעיר" ציין את שמו של מ.פ., אמר עליו שהוא "לא סימפטי בכלל" והוסיף: "אתן ילדות טובות, לא צריכות להסתובב עם טיפוסים כאלה".

בגין שליפת הנתונים מהמסוף המשטרתי שלא לצרכי עבודה ייחסה התביעה לנאשם עבירת שימוש לרעה בסמכות שניתנה מכוח תפקיד.

בגין מסירת פרטים אודות אזרחים אליהם התוודע מתוקף תפקידו, ייחסה התביעה לנאשם עבירת התנהגות שאינה הולמת שוטר אשר יש בה כדי לפגוע בתדמית המשטרה.

טיעוני הצדדים

4. בטיעוניה לעונש, אמרה התובעת, כי משטרת ישראל מופקדת בין היתר על מידע רגיש וסודי המצוי במאגרי המידע שלה, ומצופה ממי שמופקד על אותו מידע לנהוג בנאמנות ובאחריות, בהתאם להוראות ולנהלים הנוגעים לאותם מאגרים המצויים בידי המשטרה.

לדברי התובעת, במקרה הנדון כשל הנאשם חרף העובדה שהוא שוטר בעל וותק של 17 שנה. עוד אמרה התובעת, כי הנאשם עשה שימוש בהרשאה שניתנה בידיו לשם שליפת מידע שלא לצורך מילוי תפקיד. לדעת התביעה, הפעולות הללו נעשו מתוך התרברבות.

התובעת הוסיפה ואמרה, כי מעבר לשליפת הנתונים מהמסוף המשטרתני נידב הנאשם מידע משטרתני הנוגע לעולם העברייני המוכר לו בתוקף תפקידו. לדבריה, הנאשם לא נתן דעתו למשמעויות הכרוכות בחשיפת המידע שסיפק, עשה את שעשה רק כדי לספק יצר רכילותי.

כנסיבות לקולה, ציינה התובעת את העובדה שהנאשם חסך זמן שיפוטי בהודאתו במעשים המיוחסים לו ובהגיעו להסדר טיעון.

באשר לעברו המשמעותי, פרטה כי לנאשם הרשעה אחת מביד"ם משנת 2002 בגין התנהגות שאינה הולמת שוטר ושימוש לא זהיר בכלי ירייה. כן לחובתו 5 הרשעות בפני דן יחיד כשהאחרונה שבהן משנת 2005, בעבירות שאינן ממין העניין. התובעת המציאה לביה"ד מכתב שהופץ בעקבות הרשעתו בביד"ם ופלט מרשם משמעותי. עוד אמרה התובעת על הנאשם, כי הוא שוטר טוב מאד, על כך מעידות לטענתה הערכותיו התקופתיות מהשנים האחרונות אותן המציאה לביה"ד.

לסיכום, אמרה התובעת, כי לאור מספר הבדיקות שביצע הנאשם יש להתייחס למקרה בחומרה ועל כן מבקשת התביעה להשית על הנאשם עונש של נזיפה חמורה וקנס מכביד אשר יהלום את חומרת המעשה.

5. בפתח טיעוניה לעונש הבהיר הסנגור, כי הנאשם הודה בטעותו ולקח אחריות על מעשיו. הסנגור הסביר, כי הנאשם נשלח למקום האירוע כדי לטפל באירוע רעש. כנהוג בתחנת ערד, בשל מיעוט ניידות סיור וכדי להימנע מביקורים חוזרים במשך הלילה באותו אתר, העלה לרכב את שתי הבנות שהיוו חלק מהמטרד. הכוונה הייתה

להרחיקן מהמקום ולהחזירן לבתיהן. לדבריו, הואיל ובמהלך הנסיעה סיפרו השתיים כי הן מועמדות לגיוס למשמר האזרחי, ביצע הנאשם את המיוחס לו. הסנגור הוסיף ואמר, כי בדיעבד התברר לנאשם שאותן בחורות טמנו לו מלכודת, בכך שהקליטו אותו והעבירו את ההקלטה לאחד מהעבריינים.

באשר לנסיבותיו האישיות של הנאשם, אמר הסנגור, כי הוא שרת בתפקידי סיור ובילוש מאז גיוסו למשטרה בשנת 1996. בעקבות האירוע ביקש לעבור לתחנת עיירות בה הוא משרת כיום.

עוד פרט הסנגור, כי הנאשם נשוי ואב לשניים ומצבו הכלכלי לא טוב. לחובת המשפחה משכנתא בגובה 2,800 ש"ח והלוואות המפורטות בפלט הבנק אותו המציא לביה"ד. בנוסף המציא תדפיס עו"ש מחשבונו של הנאשם.

לסיכום דבריו, אמר הסנגור, כי בשים לב לתיקון שבוצע בכתב האישום, לאור העובדה שמדובר באירוע חד פעמי, מזדמן, שהכוונה הפלילית שליוותה אותו ניתן להגדירה כרשלנות ולנוכח תפקודו המצוין של הנאשם לאורך שנות שירותו, הוא מבקש מביה"ד להסתפק בהשתתף קנס כספי ששיעורו נמוך.

6. מפי הנאשם שמענו כי הוא משרת שנים רבות במשטרת ישראל, הוא מאד מעריך את הארגון, אין לו אלא להודות בטעותו ולהביע התנצלות.

דין

7. חמורים עד מאד בעינינו מעשיו של הנאשם, אשר בהיותו בתפקיד, בעת שהסיע שתי בנות אשר היו מעורבות באירוע הקמת הרעש בו טיפל, שלף מהמסוף המשטרתי שבניידת, שלא לצורך ובנוכחותן, פרטים אודותיהן ואף אודות אחותה של אחת הבנות שלא נכחה במקום. פעולותיו אלה של הנאשם לא נעשו אלא לשם הראווה והרושם ומכאן חומרתן. יתר על כן, שיתף הנאשם את הבנות שהסיע במידע הנוגע לעבריינים באזור, מידע אליו התוודע במסגרת מילוי תפקידו, ואותו היה מנוע מלמסור לאיש מהציבור.

במעשיו האמורים גרם הנאשם לנזק ולפגיעה בשני היבטים. ההיבט האחד עניינו בחדירה לצנעת חייה של אחת הבנות – נטלי, אשר פרטיותה נפגעה כתוצאה מכך שהנאשם חשף לעיני חברתה דיאנה את פרטיה על גבי מערכת אדם, ובתוך כך התחוויר ל דיאנה כי נטלי אינה יהודייה. גם בפעולה שביצע לגבי האחות שלא נכחה במקום וכלל לא הייתה מודעת לחשיפת פרטיה יש משום פגיעה בצנעת הפרט.

ההיבט האחר נוגע לנזק ולפגיעה שגרם הנאשם לאמון שרוחש הציבור לתדמיתם המקצועית והמוסרית של השוטרים. כידוע, מצפה הציבור מהמשטרה ומשוטריה לשמור ולהגן על חסיון המידע המצוי ברשותם ולעשות בו שימוש אך ורק במסגרת ביצוע תפקיד.

במקרה הנדון היו שתי הבנות עדות לקלות הבלתי נסבלת בה נכנס הנאשם למאגרי המידע המשטרתיים ונהג בהם כבשלו.

על הפסול בשימוש שלא כדין במאגרי מידע עמדה כבי' השופטת א' פרוקצ'יה בהרחבה בעש"מ 3275/07 שמואל ציילר נ' נציבות שירות המדינה תק-על 2009(2), 886, עמ' 890. ואלה דבריה:

19. עובד שעומדים לרשותו מאגרי מידע הכוללים פרטים רבים ביחס לאנשים שונים אמור להשתמש בהם לצרכי תפקידו בלבד, ולא מעבר לכך. השימוש במאגרי מידע הנוגעים לנתונים אישיים של בני אדם פוגע באופן טבעי בזכותם לפרטיות. ככל שהדבר נדרש לצורך הפונקציה הציבורית הספציפית שהעובד נדרש לבצע, הפגיעה בפרט מתאזנת על-ידי מימוש אינטרס ציבורי הטמון בבצוע התפקיד שהעובד מופקד עליו. אופן ביצוע התפקיד כפוף גם לביקורת ולמעקב הממונים במקום העבודה. משעה שהשימוש במידע חורג מהפונקציה המוגדרת על-פי התפקיד, האינטרס הציבורי העשוי להצדיק שימוש במידע פרטי כבר אינו ברור לעין. הוא מטשטש, ויוצא מתחומי הבקרה של מנגנון הביקורת הציבורית על פעולות עובדי הציבור. באותו שלב, נתון השימוש במידע ובנתונים להחלטתו השרירותית של העובד בלבד, בהתאם לתכלית האישית שאותה הוא מבקש לממש. ברי, כי אבדן השליטה של המעסיק על השימוש בנתוני המחשב בידי עובדיו הוא הפרה עמוקה של מסגרת המשמעת המחייבת במקום עבודה, ובמיוחד בשירות הציבורי. מעבר לפגיעה באמון שחב העובד כלפי מקום העבודה, עלול הדבר לפגוע פגיעה שאינה מידתית בצדדים שלישיים תמי לב. חומרה כפולה זו של ההפרה מחייבת התייחסות מתאימה של המשפט ושל מערך דיני המשמעת.

8. לאחר שבחנו את נסיבות ביצוע העבירה ומידת חומרתן נתנו דעתנו גם לנסיבותיו האישיות של הנאשם אשר בהן מצאנו להתחשב כנסיבות לקולה. בראש ובראשונה בהודאת הנאשם, אשר נטל אחריות על המעשה, הביע בפנינו חרטה ונראה כי הפנים את הטעות.

כן נזקף לזכות הנאשם טיב שירותו האיכותי עליו ניתן ללמוד מהערכותיו התקופתיות לשנים 2009-2011 בהן הוערך על ידי מפקדיו בציוני טוב מאד וסומן כיותר טוב מהאחרים בקבוצה.

באשר לעברו המשמעותי של הנאשם, הכולל הרשעה אחת בביד"ם ו-5 הרשעות בפני דן יחיד, הואיל ומדובר בהרשעות ישנות שאינן ממין העניין ומשנת 2005 לא היה מעורב בכל עבירת משמעת, לא מצאנו ליחס לאלו משקל של ממש.

נתנו דעתנו אף למצוקתו הכלכלית של הנאשם כפי שפורטה על ידי בא כוחו וכפי שמשקפת מהמסמכים שהונחו בפנינו. חרף מצבו האמור סבורים אנו כי במקרה זה גובר האינטרס הציבורי על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם.

9. באשר להסדר הטיעון עליו הסכימו הצדדים, לאחר ששקלנו את מכלול השיקולים שפורטו לעיל אנו סבורים כי הוא אינו חורג ממתחם הסבירות ועל כן החלטנו לאמצו.

10. סוף דבר, לאחר שהנחנו על כפות המאזניים את השיקולים לקולה ולחומרה החלטנו להשית על הנאשם את העונשים הבאים:

- נזיפה חמורה

- קנס בסך 2500 ₪ אשר ישולם ב-5 תשלומים שווים ורצופים

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום.

ניתן והודע היום, י"ג אלול, תשע"ג, 19/8/13, בנוכחות התובעת – פקד ליטל הראל, עו"ד, הנאשם – רס"מ משה צור וב"כ עו"ד איציק כהן.

שופטת _____ אב בית הדין _____ שופט _____
 נצ"ם רחל אדלסברג נצ"ם דורית יניב סנ"ץ יגאל שבתאי

גזר – דין

השופטת דורית יניב

רקע כללי

1. הנאשם, קצין סיור, הורשע במסגרת הסדר טיעון על פי הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן בעבירה של שימוש בכוח שלא כדין, לפי סעיף 19(א) לתוספת הראשונה לחוק המשטרה, התשס"ו – 2006.
 2. בהסדר הטיעון אשר נכרת בין הנאשם לבין התביעה הוסכם כי הנאשם יודה בעובדות כתב האישום המתוקן והצדדים יעתרו במשותף לעונשים של נזיפה חמורה וקנס כספי אשר יקבע על פי שיקול דעת בית הדין.
 3. מעובדות כתב האישום עולה כי בתאריך 1.3.2011 סמוך לשעה 23.45, במהלך פעילות משטרתית לאכיפת החוק למניעת העישון, באחד המועדונים בפתח תקוה פנה הנאשם אל המתלונן שישב לצד הבר וביקשו שיציג תעודה מזהה. המתלונן, שהתרעם על יחס הנאשם כלפי היושבים במועדון, סירב לבקשת הנאשם ובין השניים פרץ ויכוח. בתוך כך קם המתלונן ודחף את הנאשם. בתגובה השתמש הנאשם באקדח טייזר כדי לרסן את המתלונן ולבסוף כבלו בידיו וברגליו.
- בהמשך, תוך כדי הובלת המתלונן אל מחוץ לפאב לכיוון הניידת האט המתלונן את קצב הליכתו, בשלב זה הצמיד הנאשם את מכשיר הטייזר לגבו של המתלונן, ומתוך טעות בשיקול דעת הפעילו כשוקר חשמלי, ובכך חשמל את המתלונן שלא לצורך.
- בשל טעותו בשיקול הדעת הנוגעת להפעלת מכשיר הטייזר כשוקר חשמלי כאמור ייחסה התביעה לנאשם עבירת שימוש בכוח שלא כדין.

טיעוני הצדדים

4. בפתח טיעוניה לעונש עמדה התובעת על החומרה שמייחס בית הדין בפסיקותיו לעבירת השימוש בכוח שלא כדין, מן הטעם שבעבירה זו יש כדי לפגוע בתדמית המשטרה.

לדבריה, במקרה הנדון כשל הנאשם בהפעילו שיקול דעת מוטעה כאשר בחר להשתמש במכשיר הטייזר כאמצעי ראשון כדי לזרז את המתלונן בהליכתו לעבר הניידת, לאחר שזה נכבל בידיו וברגליו.

התובעת הוסיפה ופירטה, כי על פי נוהל אג"ם להפעלת אקדח טייזר, השימוש במכשיר צריך להיות במשורה ורק לאחר שהשוטר נתן דעתו לכל המגבלות שבנוהל, לרבות זו הקובעת כי מרגע שמסתיימת ההתנגדות והחשוד מנוטרל יש לחדול מהשימוש במכשיר. לדבריה, כישלוננו של הנאשם היה בכך שנהג בפזיזות משום שהוא השתמש במכשיר, לאחר שהמתלונן כבר היה אזוק בידיו וברגליו וכשלא הייתה כל אינדיקציה שאולי יש בכוונתו להימלט מהמקום. עוד הוסיפה כי ההאטה בהליכת המתלונן לא הצדיקה שימוש חוזר במכשיר. לטעמה של התובעת, בנסיבות הללו יכול היה הנאשם למשל להיעזר בשוטרים הנוספים שהיו במקום כדי לזרז את המתלונן בהליכתו לניידת.

בהתייחס לנסיבותיו האישיות של הנאשם, ציינה התובעת, כי הוא משרת בחיל משנת 2000, נשוי ואב לארבעה. עוד אמרה, כי מדובר בקצין טוב מאד, עברו המשמעותי נקי, למעט 3 הערות מפקד. התובעת הוסיפה גם כי חרף העובדה שהנאשם משרת ביס"ם, יחידה שבה החיכוך עם האוכלוסייה הוא יומיומי, לא נפתחו כנגדו תיקים בגין שימוש בכוח שלא כדין.

התובעת המציאה לביה"ד שתיים מהערכותיו התקופתיות של הנאשם. באחת הוערך הנאשם בציון 'טוב מאד 1' ובשנייה בציון 'טוב מאד 2'.

בסיכום דבריה, אמרה התובעת, כי בדרך כלל מתייחסת התביעה בחומרה כלפי מי אשר משתמש בכוח שלא כדין כלפי חשוד כבול, אלא שבמקרה הנדון הואיל ומדובר בטעות בשיקול דעת ולא במקרה של התעמרות או של כוונה להשפיל ובשים לב לנסיבותיו האישיות של הנאשם עותרת התביעה לעונש של נזיפה חמורה וקנס שיקבע בהתאם לשיקול דעת ביה"ד.

5. מטעם ההגנה העידו כעדי אופי ארבעה ממפקדיו של הנאשם. הראשון שבהם, נצ"ם [REDACTED], אשר בזמן האירוע שימש כמפקד התחנה, אמר על הנאשם, בין השאר, כי הוא קצין מקצועי מאד, בעל מוסר עבודה גבוה ומהווה דוגמה אישית לפקודיו. העד הוסיף שהוא כמפקד היה חפץ בקצינים כמותו.

עד האופי השני סניף הרנס – מפקד תחנת כ"ס ומפקדו של הנאשם בהווה – סיפר כי הנאשם מרכז את כל עבודת המבצעים בתחנה וכי בתוקף תפקידו אחראי על אירועים המרכזים עשרות אלפי אנשים, אירועים קשים ומורכבים. במסגרת זו לנאשם קשרי עבודה מול מגוון גופים. על אף המורכבות שבעבודה עם ריבוי גופים, הנאשם מבצע הכול בנועם, בסדר מופתי ולשביעות רצון כל הנוגעים בדבר. עוד הוסיף, כי הוא אדם בעל יכולת מבצעית וכושר גופני, וכי מעולם לא ראה אותו מאבד שליטה ועל כן הופתע כשנקרא להעיד לפני ביה"ד.

עד האופי השלישי רפ"ק יצחק טבעוני – ס' מפקד תחנת כפר סבא, העיד כי מרכז הכובד של התחנה מונח על כתפיו של הנאשם, אשר בתוקף תפקידו כקמב"ץ מטפל בכל הנושא המבצעי על כל רבדיו. העד חזר והדגיש את מקצועיותו של הנאשם, דיבר על כך שהוא יעיל, מבצע את עבודתו מכל הלב, אכפתי לגבי כל מה שקורה בתחנה, ישיר והוגן כלפי כל. עוד אמר על הנאשם שהוא צנוע, רגוע ופועל מתוך כבוד לזולת.

עד האופי הרביעי רפ"ק אלעד רצהבי – קצין אג"ם תחנת כפר סבא ומפקדו הישיר של הנאשם – סיפר כי הוא מכיר את הנאשם מזה שנים רבות. לדבריו, התכונה הבולטת ביותר של הנאשם היא השקט שלו, הרגוע שלו. העד תיאר את הנאשם כאדם עדין, נעים הליכות, יודע לקבל ביקורת ולהודות בטעות, נטול גינוני כוח ושררה. גם עד זה עמד על כך שהנאשם משמש כציר מרכזי בתחנה, ידו בכל עיסוקי התחנה, התפקיד דורש ממנו יכולות לא מבוטלות של ארגון, ניהול ושליטה והוא עושה זאת מצוין.

6. את טיעונו לעונש פתח הסנגור בהתייחסו לעדויותיהם של עדי האופי המלמדים, לטענתו, על כך שמדובר בקצין טוב מאד. לדבריו, הנאשם בכל תפקידיו מאז גיוסו לחיל משמש בתפקידי שטח ומעולם לא הועלתה כנגדו כל טענה.

בהתייחסו למקרה הנדון אמר שהפאב שמדובר בו שימש מאתר לעבריינות פלילית שכבר נסגר בעבר עקב קטטות. על רקע מצב דברים זה הגיע הנאשם למקום. בהגיעו למקום פנה הנאשם למתלונן כמפורט לעיל וכידוע המתלונן תקף אותו.

הסנגור ביקש להדגיש כי כל המהלכים הראשוניים שבהם נקט הנאשם כלפי המתלונן בוצעו כדין, נוכח השתוללותו של המתלונן שלא אפשרה את כבילתו. לתחושתו הסובייקטיבית של הנאשם ההאטה של המתלונן בצעדס לניידת הייתה אקט של התנגדות ובשל כך עשה שימוש במכשיר הטייזר. לדבריו, בדיעבד מבין הנאשם כי שגה בשיקול דעתו כאשר בחר להפעיל את הטייזר בעוד שניתן היה להשתמש באמצעים אחרים, פחותים במידת פגיעתם.

לתמיכת טיעונו בדבר טיב שירותו של הנאשם הגיש הסנגור אסופת מסמכים הכוללת: חוות דעת מפקדים, תעודת הערכה בגין פעילות מיוחדת בה הפגין הנאשם מקצועיות, תושייה ואומץ לב, 3 תעודות הצטיינות אשר הוענקו לו בתום כל אחד

מהקורסים המשטרתיים בהם השתתף וגיליונות הערכה תקופתית לשנים 2002 עד 2005, 2008, 2009, 2010 ו- 2011.

את טיעוניו סיכם הסנגור באמרו, כי לאור נסיבותיו האישיות של הנאשם שהינו גרוש ונשוי בשנית, לאור העובדה שהפנים את טעותו ובשים לב לכך שהושעה מתפקידו והועבר לתפקיד אחר, מבקשת ההגנה מביה"ד לאמץ את הסדר הטיעון ולהשית על הנאשם עונשים של נזיפה חמורה וקנס סמלי.

7. מפי הנאשם שמענו כי הוא מביע צער והתנצלות על מה שקרה וכי הבין והפנים את הלקחים.

דיון

8. אכן עבירת השימוש בכוח שלא כדין, לרבות באמצעות שימוש במכשיר השליטה החשמלי של חברת טייזר (להלן: מש"ח הטייזר), היא עבירה חמורה אשר בהתייחס אליה בית הדין רואה לעצמו חובה לשרשה באמצעות ענישה הולמת. ברם, הלכה פסוקה היא, כי בבוא ביהמ"ש לגזור את הדין, כל מקרה יישקל לגופו, בהתאם לנסיבות ביצוע העבירה ובהתאם לנתוניו האישיים של הנאשם.

לעניין זה בחרתי לצטט מדבריה של כב' השופטת ד' ביניש כתוארה אז, בעש"ם 10250/01, מוכתרי נ. נציבות שירות המדינה (פורסם בנבו):

" בבואנו להפעיל אמצעי משמעת ינחו אותנו עקרונות הנגזרים מאופיים העונשי של אמצעים אלה. תכליתם של אמצעי המשמעת היא הגנה על טוהר השירות הציבורי, על תדמיתו ועל אמון הציבור בו. לשם כך נטיל אמצעים שיש בהם כדי לתרום להרתעה מפני התנהגות בלתי הולמת ונקפיד על אחידות הענישה בהתאם למתחייב מעקרון השוויון. אך לעולם נביא בחשבון גם את ענינו האינדיבידואלי של כל עובד או עובדת, הן מבחינת נסיבות ביצוע העבירה והן מבחינת הנסיבות האישיות."

9. מש"ח הטייזר הנו אחד מהאמצעים אשר ניתנו בידי השוטר לשם מתן מענה מבצעי הולם למצבים השונים בהם הוא נדרש להפעיל כוח בעת מילוי תפקידו, במסגרת סמכויות השימוש בכוח המוקנות לשוטר.

השימוש באמצעי זה, הטומן בחובו סיכונים אפשריים, מחייב את השוטר בהקפדה יתירה בקיומם של התנאים וההגבלות שנקבעו להפעלה ולשימוש בו בנוהלי המשטרה. ברי הדבר, אפוא, כי מצופה היה מהנאשם שיעשה שימוש מושכל וזהיר במש"ח הטייזר, ולא יסטה ולו במעט מהוראות הפעלתו. כישלונו של הנאשם הוא בכך שלא חדל מהשימוש

באמצעי זה גם בשלב בו לא התעורר עוד כל צורך בהפעלתו. אין ספק כי מדובר במעשה פסול אותו אין לקבל.

10. חשוב לומר, כי מכתב האישום המקורי שהוגש בתיק זה, ממנו עלתה תמונה של מסכת אירועים חמורה במיוחד, שכן ייחס לנאשם שורה של פעולות לא תקינות וחמורות בהפעלת מש"ח הטייזר כלפי המתלונן, נותרה בכתב האישום המתוקן פעולה בודדת של שימוש פסול באמצעי זה.

מהמתואר בכתב האישום המתוקן עולה, כי התביעה הכירה בחוקיות הפעלתו של מש"ח הטייזר בידי הנאשם כלפי המתלונן במהלך האירוע כולו, לבד מפעולתו האחרונה, עת עשה בו שימוש כשוקר חשמלי בזמן שהוליד לניידת את המתלונן שהיה אזוק בידי וברגליו.

יודגש, כי גם באשר לפעולה זו לא נטענה כל טענה כנגד הנאשם לכך שנעשתה מתוך כוונה להתעמר במתלונן להכאיב לו או להשפילו. נאמר מפורשות כי מדובר בפעולה הנובעת מתוך טעות בשיקול דעת.

על בסיס האמור לעיל סבורה אני כי ניתן לומר שהשימוש בכוח שהנאשם הודה בו ובגיננו הורשע מצוי ברף התחתון של חומרת מקרי השימוש בכוח שלא כדין.

11. לאחר שבחנתי את נסיבות ביצוע העבירה ומידת חומרתן נתתי דעתי גם לנסיבותיו האישיות של הנאשם אשר ברובן ככולן מצאתי להתחשב כנסיבות לקולה.

ראש וראשון הוא טיב שירותו האיכותי של הנאשם עליו ניתן ללמוד מעדויותיהם של ארבעת מפקדיו, אשר התייצבו ובאו לפנינו כדי לשמש כעדי אופי בעניינו. הללו דיברו בשבחו בהדגישם את תכונותיו הבולטות של הנאשם - יכולותיו המבצעיות ומקצועיותו, בצד הצניעות, נועם הליכותיו והכבוד שמסב לזולת.

גם מהערכותיו התקופתיות בהן הוערך בציונים טובים מאד ניתן ללמוד על טיב שירותו, כמו גם מתעודות ההצטיינות וההוקרה שזכה לקבל בסיומו של כל אחד משלושת הקורסים המשטרתיים בהם לקח חלק.

עוד נזקפת לזכות הנאשם נטילת האחריות על המעשה, הבעת החרטה והפנמת הטעות. התרשמותי, כי מדובר בשוטר ערכי, שהבעת צערו מהמקרה כנה וכי אכן הפיק לקחים מהאירוע. כן מצאתי להתחשב בעובדה, כי הודח מתפקידו והועבר לתפקיד אחר.

לכל אלה יש להוסיף את העובדה שעברו המשמעתי של הנאשם נותר נקי לאחר שנים של פעילות ביחידת יס"ם שעיסוקה בשטח, והתחככות שוטריה עם אוכלוסיות לא פשוטות הוא עניין יומיומי.

בנסיבות כל האמור לעיל שוכנעתי כי המקרה נשוא משפט זה הנו חריג בדרך התנהלותו של הנאשם.

12. באשר להסדר הטיעון עליו הסכימו הצדדים, לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים שפורטו לעיל נחה דעתי כי הוא אינו חורג ממתחם הסבירות ועל כן אמליץ בפני חברי לאמצו.

עם זאת סבורה אני, כי ההיבט האישי של הנאשם כפי שפורט לעיל, בצד העובדה שמדובר במעשה שבבסיסו טעות בשיקול דעת המשקפת רשלנות לא חמורה, מטים את הכף במקרה זה לקולה. בנסיבות אלה אין זה המקרה להחמיר בענישה עם הנאשם ולכך יינתן ביטוי בגובה הקנס.

לאור האמור לעיל אמליץ בפני חברי להשית על הנאשם את העונשים הבאים:

- נזיפה חמורה
- קנס בסך 250 ש"ח

אב ביה"ד _____
נצ"ם דורית יניב

השופטת צ' דוד-גולדברגר

אני מסכימה.

שופטת _____
סניץ ציפי גולדברגר

השופט ב' רובין

אני מסכים.

שופט _____
עו"ד ברוך רובין

סוף דבר

אנו משיתים , אפוא, על הנאשם את העונשים הבאים :

- נזיפה חמורה

- קנס בגובה 250 ₪

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום.

ניתן והודע היום, כ' באלול תשע"ג, 26/08/13, בנוכחות: התובעת – פקד ליטל הראל, עו"ד, הנאשם ובי"כ עו"ד רונן סמולסקי.

שופטת _____ אב בית הדין _____ שופט _____
 סניף ציפי דוד-גולדברגר נצי"ם דורית יניב עו"ד ברוך רובין

גזר – דין

כללי

1. הנאשמים הורשעו עפ"י הודאתם ובמסגרת הסדר טיעון בעבירת התנהגות שאינה הולמת שוטר, לפי סעיף 3 לתוספת הראשונה לחוק המשטרה, תשס"ו-2006.
2. מעובדות כתב האישום בהן הודו הנאשמים עולה כלהלן:
 - א. במועדים הרלבנטיים הם שרתו כשוטרי סיור בתחנת "גולן".
 - ב. הנאשם 1 מחזיק באקדח פרטי מסוג טנפו גליו, ברישיון, בהתאם לחוק כלי ירייה התש"ט-1949 (להלן: הנשק).
 - ג. הנאשם 2 החזיק ברישיון מדריך ירי מוסמך, מטעם משרד הפנים, עד לתאריך 31/12/2008.
 - ד. בין התאריכים 23/8/11 - 13/7/11 הנאשם 1 קיבל לביתו הודעה לחידוש רישיון הנשק. לצורך הגשת הבקשה לחידוש הרישיון, היה עליו להחתיים מדריך ירי ומנהל מטווח על גבי טופס הבקשה, על הצהרה, לפיה הנשק זוהה על ידו, נבדק ונמצא תקין, וכן על הצהרה כי הנאשם 1 הודרך על ידו, עבר אימון וכן ירה בנוכחותם.
 - ה. בין התאריכים 23-28/11/11 הנאשם 1 פנה לנאשם 2, לאחר שסבר כי הוא בעל רישיון מדריך ירי מוסמך, מסר לו את טופס הבקשה לחידוש רישיון הנשק שלו, וביקש ממנו שיטפל עבורו בחידוש הרישיון.
 - ו. בתאריך 28/11/11, הנאשם 2 הגיע למשרד המטווח במרכז ללימודי משטרה בשפרעם, ולקח מהמשרד חותמות של שמעון כהן מדריך ירי מוסמך, ופקד יחיאל מקיאס קצין קליעה במלמ"ש, ללא ידיעתם וללא הסכמתם. הנאשם 2 הטביע את החותמות במקומות המיועדים לכך בטופס הבקשה לחידוש רישיון הנשק של נאשם 1, ושירבט על גבי החותמות דבר הנחזה להיות חתימה בכתב יד של בעלי החותמות.
 - ז. בנוסף, מילא הנאשם 2 במקום המיועד לכך בטופס האמור, את פרטי אימון הירי

שבוצע לכאורה ע"י נאשם 1, ביודעו כי נאשם 1 לא ביצע אימון ירי בתאריך המופיע על הטופס.

ח. נאשם 2 החזיר לנאשם 1 את הטופס החתום, ונאשם 1 הגישו לגורם המוסמך לאשר את חידוש הרישיונות לכלי-ירייה, במטרה לחדש את רישיון הנשק שלו.

הסדר הטיעון

3. הצדדים הודיעו כי הנאשמים ובאי-כוחם הגיעו להסדר עם המחלקה לחקירות שוטרים, לפיו, הנאשמים יודו בעובדות כתב האישום נשוא תיק זה, ובתום ההליך המשמעותי יבוטל ההליך הפלילי התלוי ועומד כנגדם באותו עניין. באשר לנאשם 1, הצדדים לא הגיעו להסכמה בעניין העונש. באשר לנאשם 2, הוסכם בין הצדדים כי התביעה תבקש להשית עליו עונש של נזיפה חמורה והורדה בדרגה לתקופה קצובה של עד 3 חודשים ואילו הסנגור יבקש שלא להורידו בדרגה.

טיעוני הצדדים וראיותיהם לעונש

התביעה

4. התובעת בטיעוניה לעונש ציינה כי מדובר במסכת עובדתית חמורה, וכי תיק זה הוא אחד המקרים החמורים שהגיעו לפתחו של בית הדין למשמעת בעבירה שעניינה טוהר המידות.

5. בהתייחסה לחומרת מעשיו של נאשם 2, אמרה, כי לא רק שביצע רישום כוזב של פעולות שבוצעו, בעוד שאלו כלל לא בוצעו, אלא גם השתמש בחותמות של שני שוטרים אחרים, מדריך ירי ומנהל מטווח, וזאת, ללא ידיעתם ומבלי שבפועל פגשו את הנאשם 1. בכך הוא זייף מסמך רשמי של מדינת ישראל.

6. בהתייחסה לנאשם 1, טענה התובעת, כי מעשיו אינם פחות חמורים ממעשיו של נאשם 2, שכן, הוא חתם על גבי הבקשה לחידוש רישיון הנשק ואישר כי הנשק נבדק, וכי הוא הודרך וירה 50 כדורים, זאת ביודעו כי כלל לא פגש את שני בעלי התפקידים. הנאשם קיבל את המסמך המזויף, ושלח אותו למשרד הפנים כדי שיחודש רישיונו. בכך הציג מצג שווא בפני גוף ממשלתי.

7. עוד טענה התובעת כי נשק הוא כלי קטלני ובשל הסיכון הנובע ממנו, הכללים שנקבעו לצורך חידוש רישיון הם דווקניים ונוקשים, במטרה שלא לסכן את החברה.

8. לדבריה, הנאשמים במעשיהם מעלו באמון הארגון, מעלו באמון עמיתיהם והפרו ערכי יסוד שעל פיהם פועל הארגון.

9. בהתייחסה לעונש בנוגע לנאשם 2, ציינה התובעת, כי התביעה התלבטה ועם הרבה קושי החליטה להסתפק בבקשה לעונש של נזיפה חמורה והורדה בדרגה של עד 3 חודשים. זאת לאחר שהתביעה שמעה מפי סנגורו של הנאשם על נסיבותיו הכלכליות הקשות וכן מאחר ומדובר בשוטר טוב ומוערך, ללא עבר משמעותי, שלא הייתה לו טובת הנאה מהמעשה, וכל שרצה זה לעזור לנאשם 1 לחדש את הרישיון. ממסמך החשבות שהגישה התובעת עולה כי המשמעות השכרית של הורדתו בדרגה היא 1,219 שקלים ברוטו לחודש.

10. גם על נאשם 1 ביקשה התובעת להטיל עונש של הורדה בדרגה ונזיפה חמורה, בנמקה, כי גם אם חלקו קטן יותר מזה של נאשם 2, הרי שהבקשה היא על שמו והוא הגישה למשרד הפנים בידיעה שלא ביצע את הפעולות הנדרשות ולא פגש את אותם שני גורמים מקצועיים האמורים לאשר את הבקשה. לדבריה, יתכן שהיה לו נוח לעצום את עיניו, אך מדובר בזיוף ובמעשה חמור, לא פחות מזה של נאשם 2.

ההגנה

סנגור נאשם 1

11. סנגור נאשם 1 טען כי יש לאבחן בין נאשם 1 לנאשם 2, ולהסתכל רק על מה שמיוחס לנאשם 1 בכתב האישום, וכן כי חלקו של הנאשם 1 בעבירה מצוי ברף הנמוך ביותר.

12. לדבריו, נאשם 1, כשנזקק לחדש את רישיון אקדחו הפרטי, נהג לבצע מטווחים באמצעות מדריך מוסמך בתחנת טבריה בה שירת ולא הייתה עם זה כל בעיה. כשהוא עבר לאחרונה לתחנת גולן, נאשם 2 ערך לו מטווח עם אקדחו הפרטי, בתאריך 22/8/11, והוא לא היה מודע לכך שנאשם 2 מוסמך רק לנשק משטרתי ולא לנשק פרטי. הוא קיבל את המסמך חתום מנאשם 2, וסבר שהכול תקין. עוד הוסיף הסנגור כי מדובר בטיפשות, שכן מטווח כזה עולה בין 80-100 שקלים והנאשם לא היה צריך להתעסק עם זה.

13. בהתייחס לנסיבות הנאשם ציין הסנגור כי מדובר בשוטר שטח מעולה, המשרת במשטרה משנת 1998. הוא התחיל כשת"מ, ביצע תפקידים שונים הכרוכים בחיכוך יומיומי עם אזרחים, למרות זאת עברו ללא דופי. הסנגור הגיש את הערכותיו התקופתיות האחרונות מהן עולה כי הנאשם הוערך בציון טוב מאוד וכיותר טוב מהאחרים בקבוצה. כן הגיש אסופת מסמכים ובהם מכתבי הערכה ותעודת שוטר מצטיין של משרד התנועה בתחנה משנת 2010.

הסנגור הוסיף כי הנאשם נשוי בפעם השנייה, והוא עבר לתחנת גולן בשל בעיות כלכליות.

14. לסיכום דבריו, ביקש הסנגור, כי בהתחשב בנסיבות אותן ציין, נשית על הנאשם עונש של נזיפה בלבד.

15. מפי הנאשם 1 שמענו כי הוא מבקש להתחשב בו, אמר שהוא מצטער על הטעות שעשה וכי כל השנים נהג לעשות מטווח במתקן משטרתי. המדריך היה עושה את הכול ומחזיר לו את הטופס.

סנגור נאשם 2

16. סנגור נאשם 2 טען כי מדובר בשוטר מצטיין, אשר לאורך קריירה של 15 שנה ביצע עבירה חד-פעמית. אין קשר חברתי בינו לבין הנאשם 1 והמעשה לא נעשה על מנת להשיג לעצמו דבר מה בתמורה.

17. הסנגור בהתייחסו לנסיבות העבירה ציין כי מקובל במשטרה לבצע מטווח ולקבל אישור ממדריכי ירי משטרתיים שהוסמכו ע"י משרד הפנים. במקרה הנוכחי, פג תוקף רישיון ההדרכה הפרטי של נאשם 2 בשל אי תשלום. משפנה אליו נאשם 1, הוא לקח ממנו את הבקשה לחידוש רישיון על מנת להפנותה למדריכים במלמ"ש שברשותם יש עדיין רישיון כזה. כשהגיע למטווח במלמ"ש, לא מצא שם את אותם מדריכים ואז ביצע הליך לא תקין, בכך שהחתים את הטופס עם החותמות של המדריך והקצין, מבלי שהייתה לו סמכות לחתום בשמם.

18. עוד הוסיף כי מדובר במעשה של "טיפשות" וכי הנאשם בחקירתו במח"ש וכן בבית הדין הודה, חסך זמן שיפוטי והוא מביע חרטה על שעשה.

19. בהתייחסו לטיב שירותו של הנאשם ציין הסנגור, כי הוא בן 36, משרת במשטרה כ-15 שנה בתפקידי שטח שונים. הוא הגיש את הערכותיו התקופתיות מהשנים האחרונות בהן קיבל ציונים של טוב מאוד ומעולה, וכן הוערך בשנתיים האחרונות כהרבה יותר טוב מאחרים בקבוצה.

20. בהתייחסו למצבו הכלכלי של הנאשם, ציין כי הוא מפרנס יחיד, שרוי בחובות, נאלץ למכור את ביתו וגר בקרוואן קטן עם אשתו וילדיו.

21. הסנגור הגיש אסופת מכתבי הערכה הן ממפקדיו של הנאשם, לאורך השנים, והן מאזרחים להם סייע, בהדגישו כי מדובר בשוטר מצטיין.

22. לסיכום ביקש הסנגור שלא למצות את הדין עם הנאשם ולהתחשב בחרטתו, בנסיבותיו האישיות הקשות, בבעיותיו הכלכליות ובהיותו שוטר מצטיין ולהסתפק בנזיפה חמורה וקנס צנוע או לחילופין הורדה בדרגה לחודש אחד בלבד באם הכוונה לשר מסר ארגוני.

23. מפי הנאשם 2 שמענו כי הוא מודע לטעות שעשה, אך לדבריו היה בטוח שזה בסמכותו ואם היה מבין שלא בסמכותו לעשות את מה שעשה, לא היה מעז לפגוע במערכת, בחבר לעבודה, בפרנסתו ובשמו הטוב.

לשאלת בית הדין האם לדבריו סבר שבסמכותו לחתום במקום השוטרים המקצועיים השיב: "זה שחתמתי בשם של אחרים זו טעות, ועל זה אני צריך להיענש".

דין

24. המקרה שבפנינו חמור ביותר. הוא נוגע להיבט האמינות וטוהר המידות ומיקומו ברף העליון של עבירת ההתנהגות שאינה הולמת שוטר.

עובדות כתב האישום מעלות על פניהן עבירות פליליות של ממש שעניינן זיוף, הפצה וניסיון לקבלת דבר במרמה. בגין אלו בדרך כלל מוגש אישום פלילי, וכפי ששמענו, אכן תלוי ועומד כנגד הנאשמים כתב אישום במישור הפלילי, אשר יבוטל בתום ההליך הנוכחי, בהתאם להסדר שבין המחלקה לחקירות שוטרים לבין הנאשמים.

25. מכל מקום, עסקינן במישור המשמעותי, ושומה עלינו לגזור את דינם של הנאשמים בהתאם לתכליתם של אמצעי המשמעת.

כידוע, בית המשפט העליון בשורת פסקי דין קבע כי אמצעי המשמעת המוטלים על ידי בית הדין, אינם מוטלים בחלל ריק, אלא לצורך השגת תכלית ברורה, שהיא הגנה על תפקודו התקין של השירות הציבורי, שמירה על תדמיתו בעיני הציבור, ובמיוחד הרתעת עובדים אחרים מפני ביצוע מעשים שיש בהם כדי לפגוע בטוהר המידות, זאת על מנת שתדמית השירות ואיכותו לא ייפגעו.

26. בית המשפט העליון הבליט את תפקידם ההרתעתי והמניעתי של אמצעי המשמעת, ובעש"מ 7111/02 בעניין אשואל ואח' נקבע כלהלן:

"שמירה על תדמית ראוייה של השירות הציבורי מהווה תנאי הכרחי לשמירה על תפקוד נאות של שירות זה. בנוסף לשמירה קפדנית על תדמית השירות, נועד ההליך המשמעותי למנוע פגיעה בתפקוד שירות המדינה. אשר על כן בבואו להטיל אמצעי משמעת, יבחן בית הדין, בין היתר, האם אמצעי המשמעת המוטלים יוצרים הרתעה מספקת בקרב עובדי המדינה.

כן יבחן האם די באמצעי המשמעת האמורים כדי להשיב על כנו את אמון הציבור במערכת השירות הציבורי, המהווה אף הוא תנאי הכרחי לתפקודו של השירות. בבוא בית הדין לגזור דינו של נאשם בעבירה משמעותית אין הוא מתייחס לאמצעי המשמעת כאל עונש גרידא, שכן עליו לבחון מהו האמצעי ההולם את התכליות האמורות של הדין המשמעותי".

27. ההבדל בין מטרת הדין המשמעתי אל מול הדין הפלילי הודגש בפסק דין שניתן בבית המשפט המחוזי בירושלים בעש"מ 216/09 גארי אליאס נגד נציבות שירות המדינה:

"במובחן מן ההליך הפלילי שבו נקודת הכובד בהליך הענישה היא ענישתו של העבריין על הפרתה של הנורמה הפלילית המגלמת בתוכה את האינטרס החברתי המוגן ושיקול הגמול העונשי לעבריין הוא שיקול מרכזי, הרי שבתחום המשמעתי נקודת הכובד של נקיטת הסנקציה כלפי העובד שסרח הינה שמירה על תדמיתו של השירות הציבורי ואמון הציבור בו מחד, ומניעת פגיעה בתפקודו של השירות מאידך. גם הסנקציה של פיטורין איננה במהותה סנקציה עונשית גמולית שנועדה להביע סלידה חברתית ממעשיו של העובד ולגרום לו לנזק אישי או כלכלי, אלא סנקציה הגנתית של הארגון כלפי מי שמפר את נורמות ההתנהגות המצופות ממנו, מנצל לרעה את הסמכויות והאמצעים המוקנים לו בתוקף ופוגע באמון הציבור בשירות המדינה".

28. אל מול התכלית המרתיעה של אמצעי המשמעת, קובעת הפסיקה כי יש להתחשב גם בנסיבותיו האישיות של כל נאשם ונאשם, ולהגיע לנקודת איזון עונשית ומידתית.

בית המשפט העליון בעש"מ 11976/05 חליל רוחי נ' מדינת ישראל פסק כלהלן:
 "אולם, גם אם משקל נסיבותיו האישיות של הנאשם פחות בדין המשמעתי בהשוואה להליך הפלילי, אין להתעלם מהן כליל. מן הדין כי יתקיים יחס מאוזן, מידתי וראוי בין חומרת עבירת המשמעת שנעברה לבין נסיבותיו האישיות של המערער, ולבין חומרת אמצעי המשמעת הראויים על רקע תכליות הדין המשמעתי..."

29. בבואנו לבחון על בסיס תכלית אמצעי המשמעת, מהו העונש שיש להשית על הנאשמים שבפנינו, עומדת מול עינינו מדיניות הענישה הנקוטה לאורך השנים בבית הדין למשמעת ובבית הדין לערעורים, על פיה, ככלל, העונש ההולם עבירה הנושאת עימה היבטים של מרמה, הוא עונש של הורדה בדרגה.
 כפי שצוין על ידינו לא אחת, מדיניות ענישה זו קיבלה לאחרונה משנה תוקף לאור הדגש המיוחד שניתן על ידי פיקוד הארגון לערך של טוהר המידות בארגון.

30. בחרנו לצטט לעניין זה דברים, דווקא מתיק ישן, ביד"ע 3/00 המפכ"ל נ' רס"ר מאיר סיטבון שניתן עוד בטרם נכנס לתוקפו חוק המשטרה התשס"ו – 2006, ובטרם ניתן היה לקצוב את משך ההורדה בדרגה, כך שנדרשה אותה עת, מלוא תקופת הפז"ם לצורך העלאה מחודשת בדרגה.

באותו מקרה החמיר בית הדין לערעורים עם שוטר אשר הציג במכללה אישור מזויף והמיר את עונשו להורדה בדרגה, תוך שקבע:
 "אמינותו של השוטר היא יסוד מוסד לעבודת המשטרה. אמינות השוטר היא נכס של הארגון, והיא כלי מרכזי בו משתמשת המשטרה להשגת יעדיה: אכיפת החוק והבאת עבריינים לדין."

המשיב הורשע במסירת מסמך מזויף לרשות מוסמכת. מעשה כזה פוגע קשות באמון של הציבור במשטרה - וכידוע, אמון הציבור במשטרה הוא תנאי הכרחי לפעולתה התקינה של המשטרה - והוא פוגע באמון של בית המשפט בשוטרים ובמסמכים שמגיש השוטרים לבית המשפט - וכידוע, השוטרים הם עד מרכזי מטעם התביעה במשפטים הפליליים".

הפועל היוצא של כל אלו עלול להיות פגיעה בשלטון החוק. לפיכך אנו סבורים כי הורדה בדרגה הוא העונש ההולם מעשים מסוג זה בו הורשע המשיב...

עונש של נזיפה חמורה וקנס כספי, אין די בהם - על פי טיבם - כדי לתת ביטוי הולם לעמדה, שהעבירה יש עמה קלון ושמעשים אלה מטילים על המשטרה קלון, ושעל כן, המשטרה מגיבה על המעשה שעשה הנאשם, בשינוי מעמדו של הנאשם בארגון. לעומת זאת, עונש של הורדה בדרגה, יש עמו משום שינוי מעמדו של הנאשם בארגון - בהקשר זה הוא דומה לפיטורים, אף כי הוא עונש קל ממנו בהרבה וגם מטעם זה הוא ראוי, לדעתנו, להיחשב עונש הולם..."

31. במקרה שבפנינו מדובר במעשים, שיש לראותם כחמורים במיוחד, כשהם מתבצעים ע"י אנשי משטרה, המופקדים על אכיפת החוק.

32. מעשיו של הנאשם 2 נועדו להונות את משרד הפנים ע"י הצגת מצג שווא כאילו הנאשם 1 עומד בתנאים ובדרישות המאפשרים את חידוש רישיון אקדחו הפרטי, (להלן: "המסמך") בעוד שבפועל הוא לא עמד בתנאים הנדרשים, כמפורט בכתב האישום.

לא ניתן להתעלם גם מאלמנט המעילה באמון הרווח במעשה. הנאשם 2 ניצל לרעה את הגישה החופשית שהייתה לו למשרדי המטווה במלמ"ש, נכנס ולקח את החותמות ללא ידיעת וללא אישור בעליהם והשתמש בחותמות לשם הצגת מצג שווא על גבי המסמך.

נאשם 1 העביר את המסמך האמור ובו ההצהרות הכוזבות והמזויפות לגורם המוסמך לחדש את הרישיון במשרד הפנים.

33. לא ידוע לנו באיזה שלב ובאיזה אופן התגלו העבירות. מכל מקום, לא נטען בפנינו כי אלו התגלו ביוזמת הנאשמים.

34. יצוין כי מניעיו של נאשם 2 לסייע בדרך פסולה זו לנאשם 1, אינם ברורים לנו. כך גם לא השתכנענו כי הנאשם 2 מבין עד תום את הפסול שבמעשיו. שמענו מפיו, כי הוא מודע לטעות שעשה, אך באותה נשימה הוא אמר לנו כי חשב אותה עת שהוא פועל כשורה, ובסמכות.

אמירה זו של הנאשם 2 היא בעייתית כשלעצמה.

35. איננו מקבלים את טענת סנגורו של נאשם 1, לפיה, מאחר וביום 22.8.11 הנאשם 2 ביצע מטווח לנאשם 1 עם אקדחו הפרטי, כשקיבל ממנו נאשם 1 את המסמך כשהוא חתום, בראייתו התמימה הכול היה נראה תקין.

כל שהוגש לנו כראייה לעונש בעניין זה, הוא תדפיס מידע ממנו עולה כי ביום 22.8.2011 ביצע הנאשם 1 אימון נק"ל. לא ניתן להסיק מתדפיס זה כי האימון אכן בוצע עם אקדחו הפרטי של נאשם 1.

יצוין כי גם אם כך היה, אין בעובדה זו כדי להמעיט מחומרת העבירה, שכן זו בוצעה בתאריך 28.11.11, היינו מעל ל-3 חודשים לאחר מועד האימון, בעוד שבמסמך צוינה, עובדה שקרית, כמפורט בכתב האישום, לפיה הנאשם 1 ביצע את אימון הירי בתאריך המופיע על גבי הטופס.

36. מאידך מסכימים אנו עם הסנגור כי לא ניתן לייחס לנאשם 1, את שלא יוחס לו בכתב האישום. אכן נסיבות העבירה ביחס לנאשם 1 לא הובהרו בעובדות כתב האישום. אשר על כן, איננו יכולים לקבוע או לצאת מהנחה, כפי שטענה התובעת, שהוא הגיש את המסמך בידעה ברורה שהוא מזויף. עם זאת, ברי, כי לכל הפחות, הנאשם 1 התרשל, שכן, בנסיבות היה עליו לבדוק היטב את תוכן המסמך בטרם יעבירו למשרד הרישוי.

37. אל מול חומרת העבירה, נתנו דעתנו לנסיבות לקולה.

הנאשמים הודו במיחוס להם. הם שוטרי שטח ותיקים ומוערכים, ללא רבב. על אף שירותם הממושך בתפקידי שטח, אין להם כל רישום משמעותי. הערכותיהם התקופתיות טובות מאוד. לזכותם אף מכתבי הוקרה והערכה הן ממפקדיהם והן מאזרחים. נראה כי המקרה הנוכחי הינו מעידה חד פעמית שלהם. לקחנו בחשבון גם את נסיבותיהם הכלכליות של הנאשמים, ואת ששמענו אודות מצבו הכלכלי הקשה של נאשם 2, שגר בקרוואן עם אשתו וארבעת ילדיו לאחר שהוצא מביתו עקב חובות.

38. לאחר שקילת כל השיקולים שפרסנו לעיל ובהם תכלית אמצעי המשמעת, מדיניות הענישה, נסיבות העבירה ונסיבותיהם האישיות של הנאשמים, מצאנו לנכון לגזור עונש הכולל רכיבים שונים על כל אחד מהנאשמים.

39. בהתייחס לנאשם 2, נציין כי התלבטנו באם לכבד את הסדר הטיעון. אנו סבורים כי בנסיבות העניין התביעה הקלה עמו בנותנה משקל יתר לנסיבותיו האישיות אל מול חומרת המעשים. חומרת מעשיו, הנוגעים בפלילי ממש, מחייבת עונש של הורדה בדרגה לתקופה משמעותית מזו שהתביעה עתרה לה במסגרת הסדר הטיעון. המסר האירגוני בדבר התוצאות הצפויות מהפרת החוק בעבירות הנוגעות לאמינות ולטוהר המידות, דוגמת המעשים נשוא תיק זה, צריך להיות חד, ברור ומרתיע.

לאחר התלבטות לא קלה, ולאור פסיקת בית המשפט העליון לעניין כיבודם של הסדרי טיעון, החלטנו שלא לסטות מההסדר. איננו סבורים שההסדר הוא בלתי סביר באופן בולט, עד שהעניין הדרוש לסטות ממנו, גובר על העניין הציבורי שבקיום הסדרי הטיעון.

40. בהתייחס לנאשם 1, על אף החומרה בה רואים אנו את מעשהו, החלטנו שלא לגזור עליו רכיב ענישה של הורדה בדרגה. זאת, רק מהטעם שהיקף חלקו בעבירה ומידת ידיעתו אודות הזיוף, על מרכיביו, אינם עולים בבירור מנוסח כתב האישום בו הוא הודה, כפי שפרטנו לעיל.

סוף דבר

אנו מטילים על הנאשמים את העונשים הבאים:

נאשם 1

- נזיפה חמורה
- קנס בסך 3,000 ₪ אשר ישולם ב-6 תשלומים שווים ורצופים.

נאשם 2

- נזיפה חמורה
- הורדה בדרגה לתקופה של 3 חודשים.

השופטת צ' דוד-גולדברגר

אני מצטרפת לתוצאה אליה הגיעו חבריי ואבקש להוסיף אך את אלה:

בגמרא נאמר: "אין אדם עובר עבירה אא"כ (אלא אם כן) נכנס בו רוח שטות" (סוטה ג, א). נראה שהמקרה שלפנינו – כפי שציין גם סנגורו של הנאשם 1 שנקט במילה "טיפשות" – אכן לדאבונו מוכיח זאת. אין בכוחנו לבחון כליות ולב או לעמוד על צפונות לבם של הנאשמים. כל שנותר לנו הוא לתמוה מה גרם לשני שוטרים שעשו חיל בשירותם לעשות את אשר עשו.

אשר למעשהו של נאשם 1 – נטען כי הנאשם שלח את טופס הבקשה לחידוש רישיון מתוך אמונה "שהכול היה תקין". על טענה זו אבקש להשיב ולומר כי ברגיל אין אדם שולח בקשה שעליו לאשרה בחתימתו בלי שבדקה או למצער רפרף על פניה. זאת ועוד, חותמת אינה בגדר "אותיות קטנות". לכן היה על נאשם 1 לראות את החותמות, לעמוד על אי-תקינות הבקשה ולהימנע מלשולח לרשות המוסמכת.

דבר נוסף, סגור נאשם 1 הזמינו ללמוד מן העונש שהושת על הנאשם בביד"ס 49/12 גם על העונש הראוי לנאשם בתיק זה. באותו מקרה הוטלו על הנאשם, במסגרת הסדר טיעון, נזיפה וקנס. כמו כן התחייב הנאשם שם לפצות את המתלונן בסכום של 1,000 ₪. לטעמי נסיבות ביצוע העבירה שם אינן דומות למקרה שלפנינו ואשר על כן אין הוא יכול לשמש תקדים לענישה בתיק זה.

אשר למעשהו של נאשם 2 – נראה שרצונו לסייע לנאשם 1 העבירו על דעתו וגרם אצלו לליקוי מאורות שאף הנאשם התקשה לתת לו הסבר. מעשיו לא נעשו באובדן לרגע של שיקול הדעת, אלא נשתרעו על פרק זמן של שעות לכל הפחות, שעות שבמהלכן יכול היה הנאשם להתעשת ולחדול מהמשך מעשה העבירה. כך, למשל, היה סיפק בידו גם לאחר הטבעת החותמות על טופס הבקשה, להשמיד את הטופס ולא למסור אותו לנאשם 1. ואולם לצערנו התפכחות כאמור לא פקדה את נאשם 2.

כאמור מצטרפת אני לחברי ולא נותר לי אלא להביע צער על מעידתם של הנאשמים שעד לאירוע דן היה שירותם בארגון חיובי וטוב וללא דופי.

שופטת _____
סניף ציפי דוד-גולדברגר

ניתן והודע היום כ' באלול תשע"ג, 26/8/13, במעמד הצדדים.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום.

שופטת _____ אב בית הדין _____ שופט _____
סניף ציפי דוד-גולדברגר נצ"ם רחל אדלסברג סניף דורון תורגימן

גזר – דיןכללי

12. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב האישום שהוגש נגדו בשתי עבירות של התנהגות שאינה הולמת שוטר, עבירה לפי סעיף 3 לתוספת הראשונה לחוק המשטרה, התשס"ו-2006.

הודאת הנאשם בכתב האישום נעשתה בעקבות הסדר טיעון שנערך בינו לבין המחלקה לחקירת שוטרים, לפיו יודה הנאשם בעובדות כתב האישום ובאשר לעונש יטענו הצדדים באופן חופשי.

כתב האישוםפרט אישום ראשון

13. על רקע היכרות ששררה בין משפחות הנאשם ומתלוננת 1 סייע הנאשם במסגרת תפקידו בהליכי גיוסה למשטרה של מתלוננת 1.

במהלך שנת 2012, בסמוך למועד בו קיבלה מתלוננת 1 תעודת שוטר, התקשרה מתלוננת 1 אל הנאשם כדי להודות לו על עזרתו. כששמעה כי הוא נמצא בירושלים, עיר מגוריה, הזמינה אותו לביתה. הנאשם נענה להזמנה והגיע לביתה בשעות העבודה ובמידים. תוך כדי שיחה קרב הנאשם את פניו אל פניה של המתלוננת וניסה לנשקה בפיה. הנאשם התקרב פעם נוספת אל המתלוננת ונשקה בפיה.

בגין המתואר לעיל נטען כלפי הנאשם כי התנהג באופן שאינו הולם שוטר ושיש בו כדי לפגוע בתדמית המשטרה.

פרט אישום שני

14. במועדים הרלוונטיים לאישום זה שרת הנאשם כקצין אג"ם במחוז ת"א. במסגרת תפקידו זה היה אחראי פיקודית על המשל"ט, ובתוך כך הכיר את א.ק. (להלן "מתלוננת 2") ילידת 1983 אשר שירתה במשל"ט.

בתאריך 27.3.2011 בשעה 23.30 לערך התקשר הנאשם אל מתלוננת 2 ששהתה אותו זמן במסגרת טיול יחידה באילת ואמר לה כי היא מוצאת חן בעיניו וביקש לדעת האם גם הוא מוצא חן בעיניה. כן הוסיף, כי ייתכן ויגיע לאילת. דבריו אלה של הנאשם פגעו במתלוננת

וגרמו לה לחוסר נעימות. כחלוף מספר ימים פנה הנאשם אל המתלוננת מספר פעמים בבקשה שתיפגש עמו.

בגין המתואר לעיל נטען כלפי הנאשם כי התנהג באופן שאינו הולם שוטר ושיש בו כדי לפגוע בתדמית המשטרה.

טיעוני הצדדים

טיעוני התביעה

15. בפתח טיעוניה לעונש חזרה התובעת על פרטי העבירות בהן הורשע הנאשם. באשר למעשיו, טענה, כי מעבר לכך שהם מביכים, הם גם נושאים אופי מיני ויש בהם כדי לפגוע בתדמית המשטרה, שהיא מטרת - על הניצבת בפני כל מפכ"ל. עוד אמרה התובעת, כי הנאשם כשל במעשיו, שכן היה מצופה ממנו, כמי אשר משרת בארגון מזה 20 שנה ונושא בדרגה כה בכירה שלא לפעול כפי שפעל. כישלונו גם בכך שלא השכיל להבין כי מעשיו בשני המקרים אינם ראויים ובלתי הולמים.

לדעת ב"כ התביעה, מעשיו של הנאשם המתוארים בכתב האישום מצויים ברף הנמוך של עבירת ההתנהגות שאינה הולמת. בהתבקשה על ידי ביה"ד להבהיר את כוונתה בדבריה אלה אמרה, כי לעומת המקרים המגיעים לפתחו של ביה"ד מידי יום ביומו בעבירות הללו, מקרה זה מצוי ברף הנמוך של עבירת ההתנהגות שאינה הולמת שוטר.

אשר לנסיבותיו של הנאשם, ציינה התובעת, כי הוא משרת בחיל משנת 1993, דרגתו נצ"ם, בעברו המשמעותי הרשעה אחת בתיק תעבורה משנת 2005, כן נשפט בפני דן יחיד בשנת 1997 בגין אי מילוי הוראה והחזקת כלי ירייה, הרשעות ישנות אותן אין לזקוף לחובתו. התובעת המציאה פלט רישום משמעותי.

באשר לטיב שירותו, ציינה התובעת, כי מדובר בקצין מעולה שב-10 השנים האחרונות הוערך בציונים מעולה 1 ומעולה 2.

כנסיבה נוספת לקולה ציינה התובעת את הודאתו של הנאשם אשר חסכה זמן שיפוטי, ובעיקר הדגישה את העובדה שחסך מהמתלוננות את הצורך להעיד במשפט וכי זה הוא שיקול נכבד אותו יש לזקוף לזכות הנאשם.

לאור האמור ביקשה התובעת להשית על הנאשם עונש של נזיפה חמורה וקנס מכביד שיהלום את נסיבות המקרה.

טיעוני ההגנה

16. בפתח טיעוניו לעונש עמד ב"כ הנאשם על הנסיבות אשר שימשו כרקע להגשת כתב האישום בתיק זה. לדבריו, בעקבות מכתבי שטנה אנונימיים שנשלחו לקראת סבב מינויים בארגון נפתחה כנגד הנאשם חקירה פלילית, במסגרתה נחקר באזהרה בגין חשדות חמורים. בסיומה של החקירה הגיעה המחלקה לחקירות שוטרים עם הנאשם להסדר טיעון לפיו יוגש כנגדו כתב אישום משמעותי בעבירות של התנהגות שאינה הולמת שוטר כנגד סגירת התיק הפלילי. לדבריו, המחלקה לחקירות שוטרים השתכנעה בהעדרה של עבירה מינית .

את רוב טיעוניו לעונש הקדיש הסנגור לטענה, כי אין להלביש על האירוע נשוא פרט האישום הראשון "כותונת מינית" כדרישת התביעה. לטעמו, קונוטציה מינית לא מופיעה בעובדות כתב האישום. תיאור העובדות בסעיף 3 לכתב האישום מתאר אירוע אנושי המסתיים בסימן הפיסוק נקודה, אשר לאחריה לא נאמר דבר לגבי סירוב, רתיעה או דחיה ואין גם יחסי מרות. הסנגור הטעים בדבריו, כי יש לראות בנשיקה בפה אירוע אנושי, הכולל בתוכו "מגוון רגשות אנושי אינסופי".

לשאלת ביה"ד, באם תפיסת ההגנה היא, כי ההתנהגות הבלתי הולמת מתבטאת אך ורק בהגעה במדים לדירת המתלוננת, השיב ב"כ הנאשם בחיוב.

לתשובה זו של ההגנה אעיר כבר בשלב זה כי תמוהה היא בעיני, שכן אינה מתיישבת כלל ועיקר עם הודאת הנאשם בפני ביה"ד בשלב ההקראה בכל האמור בסעיפי כתב האישום, לרבות המפורט בסעיפים 3 ו-4. כעולה מסעיף 4 קשרה התביעה את ההתנהגות שאינה הולמת שייחסה לנאשם גם למעשה הנשיקה בפה המפורט בסעיף 3, ובכך כאמור הודה בפניו הנאשם.

עוד טען הסנגור בהרחבה לעניין היחס שבין עבירת הסל לעבירה הספציפית וניסה לשכנענו כי "סעיף הסל לא יכול להיות חי במקום שהיה צריך להיות הסעיף הספציפי". ובמילים אחרות, טוען הסנגור, כי מקום בו בחרה התביעה שלא להאשים בעבירה ספציפית אין היא רשאית לטעון בטיעוניה לעונש להתקיימות יסוד מיסודות העבירה הספציפית.

באשר לאישום השני, אמר הסנגור, כי הנאשם עצמו השתמש במונח "כשל ערכי" בהתייחסו למעשיו נשוא אישום זה. הנאשם תיאר את נסיבות שיחת הטלפון, סיפר כי חלק משוטרי היחידה נסעו לאילת, הוא נאלץ להישאר עם אחדים מהשוטרים בת"א, ובשעת ליל מאוחרת כשישבו במסעדה עברה עליו רוח שטות וקיים את אותה שיחת טלפון מיותרת. עוד אמר, כי ברור שלנאשם לא הייתה כל כוונה להגיע לאילת וניסיונותיו לאחר מספר ימים ליצור קשר עם מתלוננת 2 היו כדי לפגוש אותה ולהתנצל בפניה.

לעניין העונש הגיש הסנגור אסופת מסמכים שכללה, סקירת פרופיל שירות של הנאשם ומסמכי הערכה בנוגע למילוי תפקידו כמ"מ ממ"ר שרון, אותם קיבל מהמפכ"ל, מר' אמ"ש

ומממ"ז מרכז. כן הגיש הסנגור הודעת תשלום קנס בגין עבירת נהיגה לגביה אמר, כי הנאשם עצמו הוא שביקש שיירשם נגדו דו"ח תנועה כנהוג ושילם את הקנס.

לדברי הסנגור, הנאשם הוא אדם המבין לעומק את מלאכת המשטרה, הוא איש משטרה הנמצא ברחוב לטובת האזרח, לא כנגד האזרח. התפקידים שמילא לא היו תפקידי תהילה במשטרה, אך בכולם השאיר חותם. בשנה וחודשיים האחרונים הוא פיקד על מרחב שרון הידוע במורכבותו, ובמסגרת תפקידו זה הוא זכה להערכה רבה מראשי הקהילה בעיקר במגזר.

כנסיבה נוספת לקולה ציין הסנגור את העובדה, כי מעבר לכאב ולסבל שהתלווה לתיק זה, נשא הנאשם בשני עונשים נוספים ומיוחדים. האחד – פרסום ענין החקירה על חשדותיה בתקשורת עם שמו, והשני - אי קבלת דרגה אותה אמור היה לקבל בספטמבר 2012.

לאור כל האמור לעיל ביקש הסנגור מביה"ד לשקלל את כל הנסיבות והשיקולים שמנה, וחזר על בקשתו, שלא להכתיר את התנהגות הנאשם כבעלת אופי מיני, אלא כהתנהגות שיש בה כשל. לעניין עונשי הקנס והנזיפה החמורה להם עתרה התביעה, אמר הסנגור, כי הוא משאירם לשיקול דעת בית הדין.

17. מפי הנאשם שמענו כי הוא חש בושה מעצם המעמד. כן הוסיף כי הוא סומך על בית הדין.

דין

18. הנאשם הורשע בשני פרטי אישום שעניינם התנהגות שאינה הולמת שוטר, שבבסיסם התנהלות העומדת בניגוד גמור לנורמות ולערכים המקצועיים והמוסריים בהם דוגל הארגון בו הוא משרת.

לטעמנו, דווקא פרט האישום השני בו הורשע הנאשם הוא החמור יותר, שכן במקרה זה מדובר באירוע בו שררו בין הנאשם למתלוננת 2 יחסי מרות של מפקד ופקודה, מצב בו מצופה ממפקד לנהוג על פי הנורמה המחייבת מפקד ביחסיו עם פקודיו.

דומה שנתון זה לא עמד כלל לנגד עיניו של הנאשם בעת שיזם את שיחת הטלפון באישון לילה מהמסעדה בת"א אל מתלוננת 2 ששהתה באילת, והוליך את השיחה להיבטים מביכים אשר פגעו במתלוננת וגרמו לה לחוסר נעימות. יתר על כן, כחלוף מספר ימים המשיך בפניותיו אליה כדי שתפגש עמו. אף אם פניות אלה נועדו לקביעת מפגש לשם התנצלות בפניה, כטענת ההגנה, אין ספק כי בנסיבות שתוארו, כל פנייה נוספת של הנאשם אל מתלוננת 2 עלולה הייתה להגביר את המבוכה וחוסר הנוחות שלה, ומצופה היה מהנאשם שיבין זאת.

התנהגות כאמור, הנושאת אופי של הטרדה וגרימת מבוכה של מפקד כלפי פקודה, במיוחד בשים לב לפער הגילים, הדרגות והמעמד שבין השניים, אינה ראויה ומקומה לא יכירנה במסגרת המשטרית.

בנושא זה יפים לענייננו הדברים אשר נאמרו בביד"ע 17/99 המפקח הכללי נ' סני"ץ אברהם אביב :

"על פי כללי המשמעת והסדר הטוב המחייבים במשטרה, מפקד שקיבל מן הארגון את הסמכות לנהל יחידה של המשטרה ולהפעיל את אנשיה, חייב להשתמש בסמכות שניתנה לו להשגת התכליות של המשטרה, ולא למען סיפוק מאויים אישיים. מפקד המפר חובה זו, מפר נורמה ארגונית חשובה ביותר".

19. באשר לפרט האישום הראשון על פיו סר הנאשם לביתה של מתלוננת 1 בשעות העבודה כשהוא במדים ושם תוך שיחה עמה תחילה ניסה לנשקה על פיה ואחר כך נשק על פיה, סבורים אנו כי מדובר בהתנהגות פסולה, לה חומרה יתירה הנגזרת מדרגתו הבכירה של הנאשם.

בהתייחס לטיעון עליו מיקד ב"כ הנאשם את מירב טיעונו לעונש במאמץ לשכנע כי "מעשה הנשיקה בפה בו הודה הנאשם נעדר הקשר מיני, אין אנו רואים עין בעין עם ב"כ הנאשם. מתן נשיקה בפה, להבדיל למשל ממתן נשיקה על הלחי, הוא מעשה בעל גוון מיני גם אם הוא בא במסגרת הרשעה בעבירת הסל של התנהגות שאינה הולמת שוטר. מסקנה זו נלמדת מעובדות החיים הבסיסיות ומתוך תובנות החיים, היא בגדר מושכלות יסוד ואין נדרשת לשם הסקתה התפלפלות מיוחדת.

20. לצד החומרה המיוחדת למעשי הנאשם כמפורט לעיל, זכאי הנאשם לכך שביום הדין יביא בית הדין בחשבון שיקוליו גם את הנסיבות לקולה העומדות לזכותו, שאלה במקרה הנדון לא מעטות ואף כבדות משקל הן.

בראש ובראשונה נזקפת לזכותו של הנאשם הודאתו באשמה אשר חסכה זמן שיפוטי יקר, ובמיוחד חסכה משתי המתלוננות את המעמד הלא נוח שבמסירת עדות מעל דוכן העדים כנגד מפקד בכיר ובנושא רגיש ואינטימי.

בנוסף, עומד לזכות הנאשם טיב שירותו המעולה והייחודי, עליו ניתן ללמוד מהמסמכים אשר הוצגו בפני ביה"ד, מהם עולה באופן בולט ביותר, כי מדובר בקצין רב פעלים שמילא שורה ארוכה של תפקידים משמעותיים בהצלחה יתירה ושזכה להערכה מרובה בשל תרומתו הרבה לארגון.

21. נוכח כל האמור לעיל ולאחר ששקלנו את הנסיבות לחומרה ולקולה, לרבות עובדת הפגיעה בקריירה של הנאשם שנעצרה ושנמנע קידומו - החלטנו להשית על הנאשם את העונשים הבאים :

- נזיפה חמורה
- קנס בסך 4,000 ₪ אשר ישולם ב-4 תשלומים שווים ורצופים.

זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום.

ניתן והודע היום, ד' בתשרי תשע"ד, 8 בספטמבר 2013, בנוכחות התובעת – פקד מיטל גביון-ארד, עו"ד, הנאשם – נצ"מ אילן מור וב"כ עו"ד ענת כהן.

שופט _____ אב ביה"ד _____ שופט _____
נצ"ם יגאל חדד נצ"ם דורית יניב נצ"ם דדו זמיר

גזר דין

כללי

1. הנאשמת, סיירת תנועה באת"ן ירושלים, הודתה במסגרת הסדר טיעון בעובדות כתב האישום המתוקן שהוגש נגדה, והורשעה בעבירת התנהגות שאינה הולמת שוטר ושיש בה כדי לפגוע בתדמית המשטרה, לפי סעיף 3 לתוספת הראשונה לחוק המשטרה, התשס"ו – 2006.
2. מכתב האישום עולה, כי בתאריך 25.4.12, על רקע אירועי יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל, הוקם בהר-הרצל מחסום משטירתי שהורכב מגדרות. במקום הוצבו שני צוערים מקורס קצינים (להלן: "המתלוננים") אשר הונחו ע"י מפקדם שלא לאפשר מעבר כלי רכב דרך המחסום.
- הנאשמת הגיעה למחסום בשעות הצהריים עם רכב פרטי, יצאה מרכבה, הזיזה את המחסום, ולאחר מכן עברה עם הרכב דרך המחסום. כעבור זמן מה הגיעה הנאשמת בשנית למחסום, עם ניידת תנועה בה נהג מתנדב. המתלוננים הורו להם לעצור, הנאשמת ירדה מהניידת, הזיזה מעט את המחסום וצעקה על המתלוננים שהיא והמתנדב "ממהרים לאירוע", זאת על אף שבפועל מטרתה הייתה לקצר את הדרך ולהגיע אל רכבה הפרטי אשר חנה בהמשך הדרך, מאחר ומיהרה להוציא את בנה מהגן. משהסבירו לה המתלוננים שלא תוכל לעבור ללא אישור הקצין הממונה בגזרה, צעקה לעברם: "צעירים, אתם כמו זבובים בשבילי". בהמשך שוחחה בטלפון אודות המקרה עם המפקדת שלה וצעקה לעבר אחד המתלוננים "יא צעיר". שוטר שהיה במקום העיר לה שאין זה מכובד שהיא צועקת ושאיורע כזה מתרחש בין שוטרים ביום הזיכרון. לכל אורך האירוע התאסף קהל במקום שצפה במתרחש. הנאשמת עזבה את המקום רק לאחר שמפקדם של המתלוננים וקצין נוסף הסבירו לה כי לא תוכל לעבור במחסום.
3. הצדדים הודיעונו בפתח הדיון כי הגיעו להסדר טיעון לפיו הנאשמת תודה בעובדות כתב האישום המתוקן ואילו לעניין העונש יטענו הצדדים באופן חופשי.

טיעוני התביעה לעונש

4. את טיעוניה לעונש פתחה התובעת בציינה לקולה את הודאתה של הנאשמת במיוחס לה בכתב האישום, עובדה אשר חסכה זמן שיפוטי יקר.

לחומרה, טענה התובעת, כי עובדות כתב האישום המתוקן מצביעות על התנהלות פסולה, בוטה וקלוקלת של הנאשמת, אשר ניצלה את מעמדה כשוטרת. לדבריה, מדובר במקרה מביש למשטרת ישראל, שכן במהלך האירוע התאסף במקום קהל שצפה במתרחש. בנסיבות אלה, לדברי התובעת, אין ספק כי היה בהתנהגותה של הנאשמת כדי לפגוע פגיעה של ממש בתדמית המשטרה ובאמון שהציבור רוחש לה.

עוד הוסיפה התובעת, כי דווקא באותו יום, במעמד יום הזיכרון בהר הרצל, מצופה היה מהנאשמת שתתנהג בממלכתיות, בנימוס ובכבוד מול עמיתה לארגון ולבטח לא תכשילם בתפקידם. במקום זאת לא בחלה הנאשמת בשום אמצעי, בחרה לומר דברי כזב לעמיתה, הכל לתועלתה האישית ושלא לצורך מילוי תפקיד.

באשר לנסיבותיה האישיות של הנאשמת, ציינה התובעת, כי היא משרתת בארגון משנת 2002, לחובתה 2 הרשעות בפני דן יחיד, שתיהן בגין עבירה של אי מילוי הוראה. התובעת המציאה לביה"ד את המרשם המשמעותי ואת גיליונות השפיטה.

כן הגישה התובעת פלטים לגבי הערכותיה התקופתיות של הנאשמת, משנת 2008 ועד היום בהן הוערכה על ידי מפקדיה בציונים שבין בינוני 3 לטוב מאד 1. לדברי התובעת, עיון בהערכות אלה מצביע על לא מעט בעיות סביב נושא המשמעת לאורך השנים, לתמיכה במסקנה זו צטטה התובעת קטעים מאותן ההערכות, כמן כן ציינה את שנרשם במסמך שכתב סממ"ז ירושלים בשנת 2008 שכותרתו "עמידה בתקופת ניסיון", כי עליה לשפר ריבוי ימי מחלה, ריבוי איחורים, הופעה ומקצועיות. לאור האמור, טענה התובעת, כי ניתן להסיק שאין מדובר במעידה חד פעמית אלא בדפוס התנהגותי בעייתי החוזר על עצמו.

לסיכום דבריה, אמרה התובעת, כי בנסיבות האמורות על ביה"ד להעביר מסר ברור כי בעבירת התנהגות שאינה הולמת שוטר, שביטויה בין היתר ניצול מעמד, יש להחמיר בענישה, ועל כן עותרת התביעה לעונש של הורדה בדרגה לתקופה קצובה ולנזיפה חמורה.

התובעת הגישה את התחשיב שנערך בחשבות ממנו עולה, כי הורדת הנאשמת בדרגה אחת תביא לירידה בשכרה בסך הנאמד ב - 328 ₪ ברוטו לחודש.

טיעוני ההגנה לעונש

5. מטעם ההגנה העידו שני עדי אופי, מפקדה של הנאשמת בעבר ומפקדה בהווה.

עד אופי 1 - רפ"ק אורן שושן, שימש כמפקדה במשך 7 חודשים לרבות ביום האירוע. הנ"ל סיפר על הנאשמת, כי היא שוטרת בעלת מוטיבציה, סובלנית, מאופקת, תורמת לעבודה, יעילה ומקצועית. ביום האירוע, הואיל ומדובר היה באירוע גדול במיוחד ביקש

ממספר שוטרים להמשיך את המשמרת כשעה מעבר לנדרש. בהכירו את הנאשמת ידע שתיתן מעצמה ותנסה לפתור את הבעיות האישיות שלה. לשאלת התובעת בדבר בעיות משמעתיות בתפקודה של הנאשמת השיב, כי היה נדרש מפעם לפעם להעיר לנאשמת על כובע וזוהרת, אבל זה לא היה משהו שפגע בתפוקות או ביעילות שלה.

עד אופי 2 - רפ"ק אמיר מן, מפקדה הנוכחי של הנאשמת משך שנה וחצי. הנ"ל סיפר על הנאשמת כי מדובר בשוטרת תורמת, על אף קשיים הכרוכים במשפחתה, עושה כל מה שביכולתה בנושא אכיפה ובנושאים חברתיים. לשאלת הסניגור, אם הוא נוהג לפנות אל הנאשמת כאשר הוא נזקק למתנדבים השיב, כי זה לא קורה רבות, כי היא עובדת תחת שעות אם, אבל כשפנה אליה השתדלה לבצע זאת. עוד אמר עליה, כי היא שוטרת מקצועית, טובה, עובדת עם הלב, לעיתים טמפרמנטית וצריך לדעת איך לנתב ולהוביל אותה. לשאלות התובעת השיב, כי במקרים בהם נדרשת הנאשמת למשימות חוץ שגרתיות, הפוגעות לה במרקם המשפחתי, היא מגיבה בצורה רגשנית ומתקשה בקבלת ה"בשורה".

6. בפתח דבריו עמד הסניגור על הודאתה של הנאשמת אשר הגיעה להסדר טיעון עם התביעה ובכך הביעה חרטה על מעשיה וחסכה בזמן שיפוטי יקר. לדבריו, האירוע לא היה צריך לקרות וטוב היה אלמלא קרה.

באשר לנסיבות האירוע, אמר הסניגור, כי מדובר באירוע שנמשך על פני דקות בודדות, במחסום נקודתי של המשטרה, אותו הזיזה הנאשמת מעט בנוכחות השוטרים ולא חצתה אותו. הנאשמת מיהרה בתום מסגרת שעות עבודתה להגיע בדרך הקצרה ביותר למכוניתה על מנת להוציא את בנה מהגן, שכן בעלה עובד בשב"ס ובאותו יום עבד במשמרת של 24 שעות. באותו מעמד נקלעה לוויכוח עם שוטרי המחסום, שגם הם לא טמנו ידם בצלחת.

בנסיבות אלה ביקש הסניגור מביה"ד כי ייקח בחשבון שיקוליו לעונש גם את הצורך של השוטרת, לאחר שהוארכה משמרתה, להגיע עד כמה שיותר מהר לגן כדי לאסוף את בנה, שכן אף זו הייתה משימה שהייתה מוטלת עליה.

במקביל לתובעת שציטטה קטעים מדברים שנכתבו אודות הנאשמת בהערכותיה התקופתיות, עשה כן גם הסניגור, בצטטו דברים המעידים על תפקודה המקצועי והחיובי. כן אבחן הסניגור את האירוע שבתיק ביד"ס 6/11 אליו הפנתה ב"כ התביעה, בצינו כי אין אותו מקרה דומה לזה שבפנינו.

עוד אמר הסניגור, כי אלמלא תיק זה הייתה אמורה הנאשמת לקבל דרגה ביום 24.4.13 כך שהנאשמת עוכבה בדרגה 5 חודשים וגם בכך יש להתחשב.

לאור האמור ביקש הסניגור, שלא להיעתר לבקשת התביעה לעונש של הורדה בדרגה, ולגזור עליה את עונשה על פי שיקול דעת ביה"ד.

7. מפי הנאשמת שמענו, כי היא מתחרטת על מעשיה והבטיחה כי מעשה דומה לא יישנה. עוד אמרה, כי כולם עובדים באותה מערכת, כולם בני אדם וכולם עושים טעויות. באותו יום התבקשה להגיע לעבודה מאד מוקדם ולסיים מאד מאוחר, ואם לא הייתה נתונה בלחץ הכרוך בהוצאת ילדה מהגן האירוע לא היה מתרחש.

באשר לנסיבות האירוע ציינה, כי אירוע יום הזיכרון הוא באחריות את"ן, היא השתתפה בו ב-8 השנים האחרונות, ניידות התנועה מורשות להיכנס בכל מחסום המוצב בדרך, על כן ביקשה להיכנס ולחסוך פקק ארוך שהיה על שדרות הרצל.

לשאלות ביה"ד השיבה, כי היא נשואה, אם לילד בן 4 וכיום בהיריון. משתכרת כ-6500 ש"ח ברוטו לחודש.

דין

8. אנו רואים בחומרה את התנהלותה הפסולה של הנאשמת במהלך כל הארוע, כמפורט בכתב האישום. הנאשמת כשלה בכך שלא מילאה אחר הוראות השוטרים במחסום, היא הזיזה את המחסום ללא אישור, צעקה על השוטרים שמילאו את תפקידם כי היא והמתנדב שעמה "ממהרים לאירוע", בעוד שבפועל לא הייתה כלל בתפקיד ומיהרה להגיע אל רכבה הפרטי, וכן צעקה לעברם: "צעירים, אתם כמו זבובים בשבילי". כל זאת, בהר הרצל, ביום הזיכרון לחללי מערכות ישראל ובנוכחות קהל שהתאסף במקום וצפה במתרחש.

9. הנאשמת במעשיה אלו ניצלה את מעמדה כשוטרת, עשתה דין לעצמה, זלזלה בהנחיות השוטרים שמילאו כדין את תפקידם, הטעתה אותם באשר למטרה שלשמה ביקשה לעבור במחסום ופגעה בהם ובכבודם באופן המתנשא והמקומם שבו התבטאה כלפיהם.

10. אין ספק כי התנהגות והתבטאות מסוג זה, כלפי השוטרים הממלאים תפקיד במחסום, יש בה כדי לפגוע בהם ובסמכותם בעיני האזרחים שנכחו במקום, וכן לפגוע בתדמית המשטרה בעיני הציבור.

11. לא למיותר להדגיש כי מצופה מכל שוטר, להקפיד על קיום ערכי הארגון, ובכלל זה לשתף פעולה עם עמיתים בארגון הממלאים את תפקידם, לכבדם ולשמור על כבודה ומעמדה של

המשטרה בעיני הציבור. הנאשמת כשלה באלו. התבטאות מהסוג שהשמיעה כלפי השוטרים, היא מבישה, בלשון המעטה, ואין לה מקום בשורות הארגון.

12. עוד יודגש כי לא השתכנענו מהטיעונים לקולה בנוגע לנסיבות המקרה. הארכת המשמרת בשעה נוספת, אם הייתה כזו, בהתאם לבקשת מפקדה, מעבר של רכב עיריית ירושלים במחסום, אם היה כזה, והעובדה שמיהרה להוציא את בנה מהגן - אין באלו כדי להצדיק או להקל מחומרת מעשיה, קל וחומר מהתבטאותה המיותרת כלפי השוטרים. היה על הנאשמת לפעול בדרכים לגיטימיות, כמצופה מכל שוטר או שוטרת במצב דומה.

13. בהתייחס לטיב שירותה של הנאשמת, יצוין כי היא משרתת במשטרה כ-11 שנה. בעברה המשמעותי שתי הרשעות בפני דן יחיד מהשנים 2007, ו-2011 בעבירת של אי מילוי הוראה, וכן נפתח נגדה בשנת 2007 תיק תלונות ציבור שהסתיים בצעד של הדרכה. מהערכותיה התקופתיות עולה כי הוערכה בשנים האחרונות בציונים שבין בינוני 3 לטוב מאוד 1. בשנתיים האחרונות הוערכה ע"י מפקדיה, אשר העידו בפנינו, בציון של טוב מאוד 1, אך ברכיב המשמעת הוערכה בציון טוב 3. לצד היותה שוטרת מקצועית, צוין בהערכות, כי עליה למתן את תגובותיה בעת עימותים, כי קיים לעיתים קושי בקבלת מרות, וכי עליה לתת דגש יתר בכל הקשור למשמעת בארגון. נראה שהערות אלו עולות בקנה אחד עם הארוע נשוא כתב האישום שבפנינו.

14. בבואנו לבחון מהו העונש ההולם נסיבות מקרה זה, לאחר ששקלנו את כל הנסיבות כאמור לעיל ובכללן את הודיית הנאשמת במיוחס לה, והבעת החרטה על מעשיה, החלטנו שלא להשית עליה עונש של הורדה בדרגה, כמבוקש ע"י התביעה. מבלי להפחית מחומרת המקרה שבפנינו, אנו סבורים, כי הנסיבות במקרה דנן, כמו גם הרקע לאירועים, שונים מאלו שבביד"מ 6/11 בעניינה של סמ"ר ליאת מזרחי, ועל כן אינם מצדיקים ענישה דומה. עם זאת מתבקש עונש הרתעתי שימחיש לנאשמת ולאחרים את החומרה בה מתייחסים אנו למקרה מסוג זה.

אנו משיתים, אפוא, על הנאשמת את העונשים הבאים:

- נזיפה חמורה
- קנס בסך 2.500 שקלים אשר ישולם ב-5 תשלומים שווים ורצופים.

ניתן והודע היום, י"א תשרי תשע"ד, 15/9/13, בנוכחות התובעת – פקד מיטל גביזון-ארד, עו"ד, הנאשמת – רס"ל תהילה קיברט ובי"כ עו"ד אלי אלקלעי.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום.

שופט _____ אב בית הדין _____ שופטת _____
 סניף מנחם בנימין תניף רחל אדלסברג נצ"ם דורית יניב

גזר דין

כללי

1. הנאשם הורשע בעבירת הטרדה מינית, לפי סעיף 27 לתוספת הראשונה לחוק המשטרה, התשס"ו – 2006, כמשמעותה בסעיף 3(א)(2) לחוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח – 1998.
2. מהכרעת הדין בה הרשענו את הנאשם, עולה, כי בתאריך 1.1.12, סמוך לשעה 01:00, בעת שהוא שימש כחוקר בתחנה, הגיעה לתחנה אזרחית אמריקאית ילידת 1991 (להלן: "המתלוננת") לשם הגשת תלונה בגין מעשה מגונה שבוצע בה ע"י אחר. הנאשם גבה את תלונתה, ובעת שעמדה לצאת מחדר החקירות, הגיח לעברה, חיבק אותה בפתאומיות תוך שהוא מחליק את ידו מכתפיה לכיוון החזה, ונגע לה בחזה.

טיעוני התביעה לעונש

3. התובעת, בטיעוניה לעונש, הדגישה את חומרת מעשהו של הנאשם, וציינה כי יש בו כדי לבזות ולבייש את המערכת המשטרית. לדבריה מדובר בסיטואציה מיוחדת, בה הנאשם ניצל את מצוקתה של המתלוננת ואת מצבה הרגשי, וכאילו לא די במה שחוותה, הוא החליט להעבירה בשנית מסכת ייסורים מאותו סוג.
4. בהתייחסה לטיב שירותו של הנאשם, ציינה התובעת, כי הוא התגייס למשטרה בשנת 1982 ולאחרונה פוטר מן החיל. היא הגישה את גליון המרשם המשמעתי שלו וציינה כי בעברו המשמעתי הרשעה אחת משנת 1995 בפני ביד"מ בעבירת שימוש בכוח שלא כדין, ו-3 הרשעות בפני דן יחיד. הראשונה, משנת 1983, בגין הזנחת שמירה, הפקרת נשק ודיווח שקרי למפקדו. השנייה, משנת 1998, בגין התרשלות במילוי תפקיד שגרמה לבריחת עצור. השלישית, משנת 2008 בגין אי מילוי הוראה. כן הגישה התובעת את תמצית הערכותיו התקופתיות של הנאשם מהשנים האחרונות, מהן עולה כי הוערך בציוני טוב מאוד, ובשנת 2013 בציון מעולה.
5. התובעת הפנתה אותנו לגזרי דין שניתנו לדבריה, בתיקים דומים, ביד"מ 50/08 בעניינו של רס"ר ראיד פוארסה, ביד"מ 1/12 בעניינו של רס"מ אילן לוי וביד"מ 45/11 בעניינו של רס"מ שי ראסד.

6. לסיכום דבריה ציינה התובעת כי לולא היה מפוטר הנאשם מן החייל, הייתה עותרת לעונש של הורדה בדרגה. אך לאור הפיטורין, התביעה תסתפק בנזיפה חמורה וקנס גבוה שיביא לידי ביטוי את חומרת המעשה.

טיעוני ההגנה לעונש

7. ב"כ הנאשם בטיעונו ציין כי העונש לו עתרה התביעה הוא עונש מידתי המקובל גם על ההגנה. לדבריו, במסגרת ההסדר עם מח"ש התחייב הנאשם לפצות את המתלוננת בסכום של 2.500 ₪, ומבחינתו פיצוי זה יכול להינתן כחלק מגזר הדין.

8. בהתייחס לטיב שירותו של הנאשם, ציין, כי עד לפיטוריו בשל האירוע נשוא תיק זה, שירת הנאשם במשטרה כ-31 שנה במגזר הייעודי, כחוקר וטוען מעצרים, שירות בו הוא יכול להתגאות. גם הערכותיו התקופתיות היו טובות מאוד ואחת אפילו מעולה.

9. ב"כ הנאשם ביקש כי נתחשב בסוג ההליך בו נקט הנאשם, אשר חסך בזמן שיפוטי ואף חסך למתלוננת לבוא ולהעיד. הוא בחר במסלול שאיפשר לו, מחד, שלא למצות את הסיכון שבהרשעתו בבית משפט השלום, ומאידך איפשר לו שלא להודות באשמה, לא לנהל משפט, ולקבל עונש בהסתמך על הכרעת הדין המרשיעה שהייתה התוצאה המתבקשת מהליך זה. לדבריו, הנאשם מעד מעידה של רגע, ברגע של חולשה.

10. עוד ציין ב"כ הנאשם, כי הנאשם נשוי, ובביתו מתגוררים בתו הנשואה, חיילת שהשתחררה לאחרונה משירות צבאי, ובן סטודנט. אין לו בעיות כלכליות מיוחדות, עם זאת, בשים לב לכך שהוא צריך גם לפצות את המתלוננת, מבקש שהקנס שיושת עליו יהיה מתון.

11. לאחר סיום הדיון, הוגשו לנו מטעם ההגנה שני מסמכים נוספים. האחד, מכתב מהנאשם בו הוא מבקש שבמתן גזר-הדין נתחשב בתקופה הקשה שהוא ובני משפחתו עוברים מאז המקרה נשוא תיק זה. השני, מכתב מהרבנית זבולוני ברוריה, המדבר בשבח של הנאשם ובמידותיו הטובות.

דין

12. העבירה בה הורשע הנאשם, ונסיבותיה, הן מהחמורות המגיעות לפתחו של בית דין זה. המתלוננת, סטודנטית אמריקאית כבת 20, חוותה מעשה מגונה שביצע בה נער, אשר

למרבה המזל, נתפס ונעצר ע"י שוטר שהיה עד למעשה. המתלוננת נשלחה ע"י השוטר להגיש תלונה במשטרה. הנאשם, גבה את תלונתה, ומשסיים, עת עמדה לצאת מהחדר, חיבק אותה בפתאומיות, תוך שהוא מחליק את ידו מכתפיה לכיוון החזה ונוגע לה בחזה.

13. אין ספק כי מדובר במעשה בוטה, מביש, מבזה ושלא ניתן למצוא לו כל הצדקה שהיא. סיטואציה בה צעירה מגיעה לתחנת משטרה על מנת להתלונן על עבירת מין, ומוצאת עצמה מותקפת בפתאומיות בעבירת מין נוספת ע"י החוקר שרשם את תלונתה, הוא מצב שהדעת אינה סובלת. תחנת המשטרה אמורה לשמש כמקום הנותן לאזרח שנפגע את מירב ההגנה לה הוא נזקק. במקרה הנוכחי, דווקא במקום בטוח ומוגן זה נפגעה המתלוננת בשנית.

14. כידוע, תלונות על עבירות מין מטופלות בתחנות המשטרה בדרך כלל ע"י חוקרות בלבד, בשל הרגישות המיוחדת הקיימת מטבע הדברים בטיפול בסוג זה של עבירות. במקרה שבפנינו, הנאשם, כחוקר, טיפל בגביית התלונה, והיה עליו לנהוג במשנה הבנה ורגישות כלפי המתלוננת. במקום זאת, גרם לה במעשהו לטראומה נוספת, וכן גרם לפגיעה ולנזק חמור בתדמית המשטרה ובאמון הציבור בה.

משטרת ישראל משקיעה משאבים ומאמצים אין ספור, בשיפור השירות לאזרח בכלל, ובמתן ליווי וטיפול הולם לנפגעות עבירות מין בפרט. מעשים חריגים מסוג זה ע"י אנשי משטרה, גורמים נזק בלתי-הפיך לתדמית המשטרה, ומחבלים קשות בכל המאמצים שמשקיע הארגון כאמור לעיל.

15. בהתייחס לגזרי-הדין שאוזכרו ע"י התביעה, נציין כי הגם שמדובר במעשים בעלי גוון מיני, הרי שטיבם ונסיבותיהם שונים מאלו שבפנינו. כמו כן באותם מקרים דובר בעבירת התנהגות שאינה הולמת שוטר, בעוד שבפנינו מדובר בעבירת הטרדה מינית.

בתמצית נציין כי בתיק ביד"מ 50/08 בעניינו של רס"ר ראיד פוארסה דובר במעשים, שלא חרגו מאמירות.

המתלוננת היא שיזמה מספר שיחות טלפון עם הנאשם, במהלכן הוא שאל אותה שאלות אינטימיות, ובכך התנהג באופן שאינו הולם שוטר. הנאשם באותו מקרה הודה באשמה, ונסיבותיו האישיות והכספיות היו קשות. הוא נדון לנזיפה חמורה ולקנס בסך 2,000 ₪.

בתיק ביד"מ 1/12 בעניינו של רס"מ אילן לוי, דובר בחוקר שהגיע לביתה של מתלוננת לצורך השלמת חקירה. הוא קיים עמה שיחה בעלת מאפיינים מיניים ונשק לה בבטנה מעל לבגדיה. באותו מקרה התרשם ביה"ד, בין היתר, מחרטתו הכנה והגלויה של הנאשם ומלקיחת מלוא האחריות על המעשה וכן התחשב בקשייו הכלכליים, בכך שזו הייתה מעידתו הראשונה, ובטיב שירותו החיובי. נגזר עליו עונש של נזיפה חמורה, קנס בסך 3,000 שקלים ומחבוש על תנאי.

לעניין תיק ביד"מ 45/11 בעניינו של רס"מ שי ראסד בו נגזרו עליו נזיפה חמורה ו-9 חודשי הורדה בדרגה, מן הראוי לציין כי באותו עניין בתיק ביד"ע 2/12 הוחלט להקל בעונשו ולהשית עליו נזיפה חמורה וקנס בסך 3,000 שקלים. בית הדין לערעורים ייחס משקל לכך שלא היה במעשה הנאשם משום כפייה כלפי המתלוננת, אלא דובר במעשים שנעשו בהסכמה מודעת של המתלוננת, ומתוך רצון משותף שלה ושל הנאשם.

16. עוד יודגש כי במקרה שבפנינו, להבדיל מהמקרים הנ"ל, לא היתה ולא התפתחה כל מערכת יחסים שהיא בין המתלוננת לבין הנאשם. הוא ביצע בה מעשה מגונה באופן פתאומי ללא הסכמתה, ובנסיבות חמורות כפי שפורט לעיל. בנוסף הוא לא הביע כל צער או חרטה על מעשהו, אף לא לאחר שהורשע.

17. לא נעלמו מעינינו טיב שירותו החיובי, יחסית, של הנאשם, והעובדה כי התחייב במסגרת ההסדר עם מח"ש לפצות את המתלוננת בסך של 2,500 שקלים. איננו מוצאים לנכון לקבוע, כמבוקש ע"י ב"כ הנאשם, כי פיצוי המתלוננת יכלל במסגרת גזר דין זה. כמו כן, איננו מוצאים מקום בנסיבות תיק זה לייחס משקל לכך שהנאשם חסך מזמנו של בית הדין וחסך מהמתלוננת את עדותה בפני בית הדין. לאלו ניתן בד"כ משקל, כאשר מתלווה אליהם הודיית הנאשם באשמה. במקרה הנוכחי, הנאשם כפר באשמה, ובחר לנהל את הדיון במסלול חריג, אשר דעתנו אינה נוחה ממנו.

18. בבואנו לבחון מהו העונש ההולם נסיבות תיק זה, ברי לנו כי ככלל, חומרת העבירה ונסיבותיה, יש בהם כדי לחייב עונש משמעותי של הורדה בדרגה, אשר יביא לידי ביטוי את החומרה המיוחדת שאנו מייחסים לביצוע העבירה.

כידוע, לעונש ההורדה בדרגה שתי פנים. האחת, ביטויה בשינוי מעמדו של הנאשם בארגון כתוצאה מהורדתו בדרגה. השנייה, ביטויה במשמעות השכרית כתוצאה מההורדה בדרגה.

במקרה הנוכחי, העובדה שהנאשם כבר פוטר בפועל מהחיל, משמעה שהוא כבר אינו נושא את מדיו ודרגותיו. מכאן שלעונש של הורדה בדרגה, לא יהיה ביטוי נראה לעין של שינוי מעמד הנאשם בארגון.

19. בהתחשב באמור לעיל, איננו מוצאים לנכון להוריד את הנאשם בדרגה, אך מאידך לא נוכל להימנע מלהטיל עליו קנס כספי משמעותי שיהא בו כדי לשקף את החומרה המיוחדת של המעשה, שלא ניתן להשלים עם שכמותו בשורות הארגון.

אנו מטילים, אפוא, על הנאשם את העונשים הבאים:

- נזיפה חמורה
- קנס בסך 7,000 ₪.

ניתן והודע היום, י"ג תשרי, תשע"ד, 17/9/13, בנוכחות התובעת – פקד ליטל הראל, הנאשם – רס"ב ירון מזרחי ובי"כ עו"ד זכריה שנקולבסקי, ובהעדר חבר ההרכב – סני"צ רן אופיר.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום.

שופטת _____ אב בית הדין _____ שופט _____
 נצי"ם דורית יניב תני"ץ רחל אדלסברג סני"ץ רן אופיר

בי"כ הנאשם: אבקש לחלק את הקנס ל-4 תשלומים.

התובעת: אין התנגדות.

החלטה

כמבוקש.

הקנס בסך 7,000 ₪ ישולם ב-4 תשלומים שווים ורצופים.

שופטת _____ אב בית הדין _____ שופט _____
 נצי"ם דורית יניב תני"ץ רחל אדלסברג סני"ץ רן אופיר

גזר דין**כללי**

22. הנאשם, סייר ב"ס"ם חוף (להלן: "היחידה"), הורשע על פי הודאתו בעבירת הפעלת כלי ירייה שלא במידת הזהירות הנדרשת ובניגוד להוראות משטרת ישראל – עבירה לפי סעיף 13 לתוספת הראשונה לחוק המשטרה, תשס"ו-2006 (להלן: "התוספת").

כתב האישום

23. מעובדות כתב האישום עולה כי בתאריך 10 ביולי 2012, בשעות הערב, נערך הנאשם בביתו למשמרת ערב ביחידתו. במסגרת היערכותו כאמור הכניס הנאשם מחסנית לאקדחו האישי והניח את אקדחו על שולחן. משנטל הנאשם את האקדח מן השולחן נפל האקדח מידי ארצה. באותן נסיבות הרים הנאשם את האקדח מן הארץ, כיוון אותו לעבר מזרן מיטתו, דרך אותו ונקר. בעקבות מעשיו אלו נפלט כדור לעבר המיטה. לאחר מכן, הוציא הנאשם את המחסנית, כיוון את אקדחו פעם נוספת לעבר המזרן ונקר בשנית. גם בפעם זו נפלט כדור לעבר המיטה.

בהמשך, ועוד באותו ערב, דיווח הנאשם למפקדו על האירוע.

נטען כלפי הנאשם כי בכך שלא הוציא את המחסנית עובר לפליטת הכדור הראשונה ובכך שלא בדק את בית הבליעה של האקדח עובר לפליטת הכדור השנייה – פעל הנאשם שלא במידת הזהירות הנדרשת ובניגוד להוראות משטרת ישראל, עבירה לפי סעיף 13 לתוספת.

טיעוני הצדדים וראיותיהם לעונש**התביעה**

24. התובעת הדגישה בטיעוניה את היות הנשק כלי מסוכן ולפיכך את החשיבות של הקפדה יתרה על הוראות הבטיחות בטיפול בו. לדבריה בפליטה הכפולה יש ממד של חומרה משום שהנאשם לא השכיל להתעשת לאחר פליטת הכדור הראשונה ולא בדק אם נותר כדור בבית הבליעה. לקולה ציינה התובעת את העובדה שהנאשם דיווח למפקדו על אודות האירוע מיד

לאחר התרחשותו, את הודאת הנאשם במעשיו ואת הזמן השיפוטי היקר שנחסך בגינה. עוד הוסיפה לקולה שלנאשם, המשרת בחיל מחודש פברואר 2012, עבר משמעותי נקי חרף חיכוך שיש לו עם אוכלוסייה 'בעייתית'. התובעת המציאה לבית הדין הערכה תקופתית של הנאשם ממנה עולה כי הנאשם הוא שוטר חיובי ביותר וכי הוערך בציון 'טוב מאוד 1'. לדברי התובעת, בנסיבות המקרה דן, בשים לב לטיב העבירה שבה הורשע הנאשם, ידו של האינטרס הציבורי גוברת על נסיבותיו האישיות של הנאשם. לפיכך עתרה התובעת לעונש של נזיפה חמורה וקנס כספי הולם.

ההגנה

25. מטעם הנאשם העידו סניץ מיכה גבאי – מפקד יס"ם חוף, ורס"ם אבי קורקוס – מפקדו הישיר של הנאשם.

סניץ גבאי עמד על הדרישות הגבוהות – מנטליות, מבצעיות וגופניות - הנתבעות מן המתגייסים ליס"ם, על בחירתם הקפדנית ונטולת הפשרות של הלוחמים ליחידה, על אופי העבודה התובעני ביחידה, ועל כך ששוטריה נדרשים לכוננות 'הקפצה' מתמדת, לרבות בשבתות ובחגים. על האירוע אמר כי הוא התרחש כשנאשם היה שוטר חדש בחיל. על הנאשם אמר שהוא הוכיח את עצמו כמי שראוי לשרת ביחידה, שהוא שוטר מצוין, רציני וחדור מוטיבציה להצליח. העד הוסיף כי היה גאה משנתבשר כי בקורס השוטרים שבו נטל הנאשם חלק נבחר הנאשם לחניך מצטיין. עוד הוסיף שהנאשם ניחן בשקט נפשי יוצא דופן, ביושר רב וביכולת להיות דבק במשימה לאורך זמן רב. העד ביקש מבית הדין לנהוג בנאשם מידת רחמים בעיצומם של ימי הסליחות ולזקוף לזכותו את יושרו ואת הודאתו.

רס"ם קורקוס סיפר על הנסיבות שבהן דיווח לו הנאשם על האירוע, על כך שהנאשם חש "מאוכזב מעצמו" ושניכר היה עליו שהוא לא כתמול שלשום. העד סיפר על הנאשם שהוא אמין, ממושמע, נחוש וכי השתלב מצוין ביחידה אף שהגיע אליה רק לפני למעלה משנה.

26. באת-כוח הנאשם הדגישה בטיעוניה את העובדה שבמקרה דן – בשונה ממקרים אחרים – פליטת הכדור התרחשה בנסיבות שבהן לא היו אנשים בסביבה וממילא לא נגרם סיכון לאף אדם. עוד הוסיפה כי האירוע התרחש כחודש לאחר שהנאשם סיים קורס שוטרים בסיסי, היינו בזמן שהנאשם היה שוטר צעיר ולא מנוסה. לדבריה, חוסר ניסיונו הוא שגרם לנאשם להיתפס לבהלה משנפלט הכדור הראשון וכי האירוע כולו הוא כשל חד-פעמי שאינו מאפיין כלל את אורחותיו בשגרה.

אשר לנסיבותיו האישיות של הנאשם ציינה הסנגורית שהנאשם יליד 1986, עלה לארץ בשנת 2000, שירת בצבא כלוחם בגבעתי וכי למשטרה התגייס כאמור לעיל בחודש פברואר 2012. עוד הוסיפה שהנאשם הוא בן יחיד למשפחתו וכי מצבה הכלכלי של המשפחה הוא בכי רע: לאם נקבעה נכות חלקית, האב משתכר שכר מינימום ולמשפחה חוב משכנתה כבד. בשל אלו, נאלץ הנאשם לסייע בפרנסת המשפחה חרף הקשיים שמערים עליו שירותו המיוחד.

הסנגורית תמכה את טענותיה בדבר מצב המשפחה במסמכים שונים. הסנגורית הדגישה את שירותו המצוין של הנאשם והיא ציינה שמדברי מפקדיו עלה כי הוא מתבלט באיכותו ביחידה שבה כולם אנשים איכותיים ואין הדבר לפיכך עניין של מה בכך.

לעניין העונש ציינה הסנגורית כי לא מצאה בפסיקת בית הדין תקדים למקרה שלפנינו, היינו למקרה של שוטר חדש ונטול ניסיון בחיל. עם זאת המציאה הסנגורית לבית הדין מספר פסקי דין (ביד"ם 52/11, 17/12, 52/12 ו 59/12), מהם ביקשה ללמד שיש להקל את העונש על הנאשם היות ובאותם מקרים התרחשו פליטות הכדור בנסיבות של סיכון, מהן יותר מהן פחות.

נוכח האמור לעיל, נוכח הודיית הנאשם ונוכח הזמן המיוחד בו אנו מצויים שהוא עת "רחמים בין השמשות" - ביקשה הסנגורית מבית הדין כי יטה חסד עם הנאשם וישית עליו נזיפה וקנס מידתי בשים לב למצבו הכלכלי.

27. הנאשם עצמו הביע לפניי צער וחרטה על המקרה. לדבריו הוא אדם קפדן מטבעו, והוסיף: "מה שקרה זה פשוט לא אני".

דין

28. הנאשם פלט כדור מאקדחו האישי, פעמיים, אל מול חומת מפגע שאֵלטר בדמות מזרן המיטה שבחדרו. ההגנה טענה כי הכישלון של הנאשם נבע מחוסר ניסיונו בשל היותו שוטר צעיר לימים בארגון. הניסיון שהיה לנאשם בצבא, כך נטען, היה בנשק ארוך ולפיכך אינו רלוונטי למקרה דנן. אקדים ואומר לעניין טענה זו כי אין בידי לקבלה. ידוע לכל לוחם סביר – שוטר או חייל – כי פעולה ראשונה של פריקת נשק, הן נשק קל הן נשק ארוך – היא הוצאת המחסנית מן הנשק (ראה, למשל, "מדריך לשימוש והחזקת כלי ירייה" של אגף רישוי כלי ירייה, באתר המשרד לביטחון הפנים במרשתת). יוצא אפוא כי בטענה זו אין ממש.

אין אדם יודע צפונות לבו וצפונות מחשבותיו של אדם אחר. וגם אנו לא נוכל לדעת מה גרם לנאשם לטעות ולשכוח באותן נסיבות את סדר פעולות הפריקה הנכון: את החובה להוציא את המחסנית, ובהמשך – את החובה לבדוק את בית הבליעה. פעולות שהוא השכיל לעשותן גם באירוע עצמו, אלא שהוא עשה כן בדיעבד. בבחינת 'מאוחר מדי'. ברם, ברור הדבר, כפי שציינה גם התובעת, כי מעשי הנאשם אינם נגועים בזדון.

צודקת התובעת בטענתה שאין להקל ראש בפליטות כדור מנשק ובפוטנציאל הכרוך בהן לפגיעה בגוף וברכוש. עם זאת, המקרה שלפניי, בנסיבותיו, הוא מקרה שבו פוטנציאל הסיכון, אם היה, היה נמוך במיוחד. הנאשם היה לבדו בחדר והוא פלט את שני הכדורים מאקדחו במהלך פריקה מבוקרת של האקדח. נכון הדבר שהפריקה נעשתה שלא לפי סדר הפריקה המחייב, אך עדיין מדובר היה בפליטה מבוקרת.

29. אשר לנסיבות הנוגעות לנאשם עצמו. מטעם הנאשם העידו על אופיו הטוב שני מפקדיו: הישיר והממונה. את דבריהם סקרתי למעלה ואיני רואה צורך לשוב ולפרטם. די אם אומר כי העדים הרעיפו על הנאשם, שהוא שוטר חדש יחסית ביחידה, שבחים והביעו את שביעות רצונם העמוקה ממנו. שני העדים תיארו את יושרו של הנאשם, את דייקנותו ואת ההשתלבות המרשימה שלו ביחידה ובמשימותיה.

בית הדין אף הוא התרשם לטובה מן הנאשם, מרצינותו ומכנות הצער והחרטה שהביע.

30. בעבירות הכרוכות בנשק יש חשיבות מיוחדת לשיקול הרתעת הרבים, כפי שטענה בצדק התובעת, וזאת בשל הסכנות לפגיעה בנפש הטמונות בהן. אשר על כן איני סבורה שהעונש לו עתרה ההגנה הולם בנסיבות העניין. עם זאת, נסיבות ביצוע העבירה בענייננו אינן מן החמורות ולהן – כמו גם לנסיבותיו האישיות של הנאשם – אתן ביטוי בגובה הקנס.

31. נוכח כל האמור לעיל ולאחר ששקלתי את הנסיבות כולן, לחומרה ולקולה, ולרבות את קשייה הכלכליים של משפחת הנאשם – החלטתי להשית על הנאשם את העונשים האלה:

- נזיפה חמורה;
- קנס בסך 500 ₪.

זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום.

ניתן והודע היום, ז' בתשרי תשע"ד, 12 בספטמבר 2013, בנוכחות התובע – פקד, עו"ד, הנאשם – רס"ל בוריס קוארקין ובי"כ עו"ד שחר פרנקל, רפ"ק.

שופטת _____
 סניף ציפי דוד-גולדברגר

גזר דין**כללי**

32. הנאשם, ראש משרד את"ל בתחנת משטרה (להלן: "התחנה"), הורשע על פי הודאתו בעבירת הפעלת כלי ירייה שלא במידת הזהירות הנדרשת ובניגוד להוראות משטרת ישראל – עבירה לפי סעיף 13 לתוספת הראשונה לחוק המשטרה, תשס"ו-2006 (להלן: "התוספת").

הודאת הנאשם ניתנה במסגרת הסדר טיעון שנערך בין הנאשם ובין התביעה ואשר לפיו יודה הנאשם בעובדות כתב האישום המתוקן שהוגש נגדו. ההסדר לא כלל הסכמה לעניין העונש.

כתב האישום

33. מעובדות כתב האישום עולה כי בתאריכים 8 ו-9 בינואר 2012 נערכה ביקורת כלי-נשק בתחנה, והנאשם היה אחראי על ביצועה מתוקף תפקידו. ביום השני לביקורת, נטל הנאשם ארגז שאמורים היו להיות בו רק כלי נשק שעברו ביקורת והוא נשא אותו לחדר הנשק שבתחנה. בארגז היה באותה עת אקדח טעון במחסנית (להלן: "האקדח"). בהיותו בחדר הנשק פרק הנאשם כלי נשק בזה אחר זה. משנטל את האקדח כדי לפרוק גם אותו, דרך הנאשם את האקדח ולחץ על ההדק מבלי שבדק תחילה אם האקדח טעון במחסנית. כתוצאה מכך נורה כדור שפגע בארגז פעולה שהיה מונח על רצפת החדר.

34. בשל כך שדרך את האקדח ולחץ על ההדק בלי שבדק תחילה אם האקדח טעון במחסנית יוחסה לנאשם עבירה של הפעלת כלי ירייה שלא במידת הזהירות הנדרשת ובניגוד לפקודת המטא"ר: 15.05.01 – "הטיפול בנשק קל בשימוש שוטף", היינו עבירה לפי סעיף 13 לתוספת.

טיעוני הצדדים וראיותיהם לעונש**התביעה**

35. התובע הדגיש בטיעונו את היות הנשק כלי מסוכן ולפיכך את החשיבות של הקפדה יתרה על הוראות הבטיחות בטיפול בו קלות כבחמורות. אשר לעברו המשמעותי של הנאשם ציין התובע שלחובתו שתי הרשעות בדין יחיד בגין התרשלות במילוי תפקיד: משנת 2010 ומשנת 2005, עליהן הוסיף ואמר שהן אינן ממנ העניין. התובע המציא לבית הדין העתק מן המרשם המשמעותי ומגיליונות השפיטה.

לקולה ציין התובע את אופיו הטוב של הנאשם כפי שנלמד מעדי האופי שהעידו לטובתו, ושעליהן נרחיב בהמשך, ואת היותו שוטר מעולה כפי שנלמד מהערכותיו התקופתיות. התובע המציא לבית הדין את שלוש ההערכות התקופתיות האחרונות שנעשו לנאשם שבכולן הוא הוערך בציון המרבי: 'מעולה 2'.

אשר לעונש שיש להשית על הנאשם ציין התובע שהשיקול של הרתעת האחרים צריך לגבור במקרה זה על נסיבותיו האישיות של הנאשם ועל כן עתר לעונש של נזיפה חמורה וקנס.

ההגנה

36. מטעם הנאשם העידו 9 קצינים, ובהם מפקדיו בעבר ובהווה. כולם הרעיפו שבחים רבים על הנאשם. עד האופי הראשון, סני"ץ שי אזולאי, מי שהיה מפקדו של הנאשם עד לאחרונה, העיד על מפגשו הראשון עם הנאשם באלה המילים: "לציין שאני הגעתי לתחנת כפר סבא כמפקד תחנה אחרי תחנת טייבה, נחשפתי לר' משרד ניהול מוכשר, חרוץ, אכפתי, מעורב בכל תחום בתחנה. האמת שהוא השאיר אותי פעור פה אחרי שראיתי מספר רמת"לים, גם במקצועיות שלו. על הנאשם נאמר שידו בכל ויד כל בו. האירוע שאנחנו נמצאים בו היום זה אירוע שיכול לקרות לכל אדם, בין אם הוא מקצוען בתחום הנשק ובין אם לא". על האירוע דן אמר העד כי פליטת הכדור הייתה מבוקרת, היינו נעשתה בעת בדיקת האקדח ולכן יש לעשות אבחנה במישור המשמעותי בינה ובין פליטה אחרת. לדבריו: "פליטה מבוקרת היא פליטה שנעשית לא כמשחק בנשק אלא נעשית בפריקה של נשק לצורך בדיקה, לצורך העברת נשק מאדם לאדם, האקדח אחת התקלות בו היא שהמחסנית היא חלק מהקת ולכן קשה לראות אותה וזה עניין של חוסר ריכוז לשנייה שיכול לגרום לכך. אני 15 שנה ביחידות מיוחדות ראיתי פליטות כדור ופליטות מבוקרות, וצריך לעשות אבחנה בין פליטה מבוקרת לבין פליטת כדור". אשר לשפיטתו את הנאשם באירוע משנת 2010, שפיטה שהוזכרה בטיעונו התביעה, אמר העד כי ניתנה לו הוראה לשפוט את הנאשם בגין היעלמות לכאורה של אקדח ממחסן הנשק, ואולם בבדיקה חוזרת נמצא האקדח שהיה במקום שהקשה על איתורו כיוון "שנדבק לאחד המדפים". העד חתם את דבריו בכך שהנאשם "יכול להיות בית ספר לכל ראש משרד ניהול במשטרה".

סני"ץ שלום בוריה שאף הוא פיקד על הנאשם העיד כי הנאשם נבחר מבין מועמדים רבים לנהל את משרד האת"ל בתחנה, והוא נבחר הן בשל יכולותיו הגבוהות והן ובעיקר בגלל "האדם שבוי". לדבריו הוא, כמו רבים מעדי האופי, הגיעו מרחוק ובהתראה קצרה כדי להעיד על אופיו הטוב של הנאשם משום שכולם רוחשים לו כבוד והערכה.

סני"ץ יגל פינק העיד שהוא זיהה את יכולותיו הגבוהות של הנאשם שעה שהלה היה יומנאי בתחנה ולכן הוא בחר בו לתפקיד רכז סיוור אף שהדבר לא היה מקובל. לדבריו הנאשם מילא את תפקידו במקצועיות רבה וללא תקלות אף שמדובר בתפקיד לחוץ, עמוס ורווי "התקלות".

סני"ץ בני הרנס, מפקדו בהווה, סיפר בעדותו על היחס האישי, החם והאכפתי שזוכים לו שוטרי התחנה מן הנאשם ועל דאגתו להם. העד הוסיף וציין כי חרף הקושי שבתפקיד שממלא הנאשם, קושי הכרוך בטיפול ב 186 שוטרי התחנה, במתנדבים, במבצעים העומדים לפתחה של התחנה ובדרישות הפיקוד – הנאשם ממלא את התפקיד כשהוא נושא בנטל כמעט לבדו והוא עושה זאת 24 שעות ביממה ומכל הלב. על האירוע עצמו אמר שאף לא אחד שמע את פליטת הכדור אף שהיו אחרים בקרבת מקום וכי הנאשם עצמו הוא שהגיע למשרדו נסער ודיווח לו על שאירע.

רפ"ק איציק טבעוני, סני"ץ שחר משה וסני"ץ רז אבירם חזרו על דברי השבח של קודמיהם והדגישו את היושרה, היוזמה, האחריות ואת יכולת העבודה המופלאה של הנאשם במצבי לחץ.

רפ"ק שי ודהבקר, מעבר לתשבחות שהיו לו לומר על הנאשם, הרחיב פרטים על האירוע נשוא התיק דן. לדבריו הנאשם ניהל את הביקורת של כלי הנשק באופן מאורגן ומסודר, לרבות על ידי רישום מסודר על גב ארגזי-הנשק, רישום המורה לשוטרים איזה נשק יש לשים ובאיזה ארגז. העד הוסיף שבכל שלוש שנות שירותו כרמק"ם לא קרה ששוטר הניח נשק עם מחסנית בארגז שמסומן עליו שנבדק. העד הוסיף שהנאשם בדק את הארגזים מספר פעמים כדי לוודא שהכול תקין וכי אירעה לו תקלה נקודתית שאיננה מאפיינת את היסודיות והקפדנות שבה הוא ניהל את ביקורת הנשק.

העד רפ"ק שלומי בן שטרית שיבח כמו קודמיו את הנאשם והוסיף גם שהוא מאוד הופתע כששמע על אירוע פליטת הכדור: "כי יצא לי לא אחת להיות עם הנאשם בהחתמה והעברה של כלי נשק, הוא מאוד מקפיד על כל נושא הפריקה, שזה יתבצע בעמדות פריקה, מאוד פדנט בעניין הזה, גם לאור העבר שלו, מדובר בחבלן שהעיסוק באמל"ח הוא מוכר לו, לכן אני חושב שמדובר פה במקרה חריג ויוצא דופן".

כל העדים סיפרו על היות הנאשם ביקורתי מאוד כלפי עצמו, על כך שהוא למד והפיק לקחים מן המקרה ועל כך שתקופה ארוכה הוא לא סלח לעצמו על התקלה שאירעה לו.

37. בא-כוח הנאשם הדגיש בטיעונו את העובדה שבמקרה דן – בשונה ממקרים אחרים – פליטת הכדור התרחשה בנסיבות שבהן לא נגרם סיכון לאף אדם. אשר על כן לדבריו יש מקום להקל עם הנאשם. הסנגור הוסיף שהנאשם הועמד לדין לפני בית הדין, ולא ננקטו עמו הליכים אחרים מקלים יותר – עקב שינוי מדיניות של התביעה שנעשה אך לאחרונה – שינוי שלפיו

כל פליטות הכדור למיניהן, בלי קשר לנסיבותיהן, מקומן לשיטתה בבית הדין למשמעת. לדבריו, לאירוע דן קדמה רשלנות תורמת של מספר שוטרות, בזו אחר זו, עד שהאחרונה שבהן הניחה את האקדח ובו מחסנית טעונה בארגז כלי נשק שעברו ביקורת. הסנגור ציין שהנאשם ברוב יושרו והגינותו דיווח על האירוע אף שלא היו לו עדים והוסיף שמפקדיו של הנאשם המליצו עליו לדרגת רני"ג והוא חושש שמא תיק זה עלול לפגוע בסיכוייו של הנאשם לקבלה.

אשר לנסיבותיו האישיות של הנאשם ציין הסנגור שהוא בן 50 ואב לשני ילדים. עוד ציין כי הנאשם התגייס למשטרה בשנת 1989 למערך החבלה, מערך שהוא ידוע בסינון קפדני של האנשים הבאים לשורותיו ובבחירת המצוינים שבין המועמדים. בשנת 1997 עבר הנאשם ממערך החבלה למערך האג"ם, ובשנת 2004 גבר על 9 מועמדים ומונה להיות רכז סיור. בשנת 2008 גבר הנאשם שוב על מועמדים רבים והוא מונה להיות ראש משרד את"ל, תפקיד שאותו הוא ממלא עד היום הזה.

הסנגור המציא לבית הדין אסופה נכבדה של תעודות הוקרה שלהן זכה הנאשם ממפקדיו השונים לאורך כל שירותו הממושך. בתעודות ההוקרה וההערכה הדגישו מפקדיו את תכונותיו המעולות, ובין השאר, את חריצותו, את מקצועיותו, את מסירותו, את תרומתו הרבה למשטרה ואת נועם הליכותיו. בין התעודות הרבות שהוגשו לבית הדין מצויות גם 3 תעודות הוקרה שנתן לנאשם ראש מחלקת חבלה דאז, יקואל אריק, על טיפולו המקצועי והמיומן בנטרול חומרי נפץ ובמניעת פגיעה בנפש, והכול תוך גילוי תושייה וסיכון עצמי.

אשר על כן ביקש הסנגור מבית הדין כי ייתן דעתו לנסיבות המקרה הייחודיות ולטיב שירותו המעולה של הנאשם ויבכרן על פני האינטרס הציבורי של הרתעת הרבים – וישית על הנאשם עונש של נזיפה בלבד.

38. הנאשם עצמו ציין שהוא משרת במשטרה 24 שנים. כן תיאר הנאשם לפני בית הדין את תפיסתו את תפקידו ואת הכשל נשוא התיק דן. לדבריו הוא אדם קפדן המדקדק בפרטים עד לאחרון שבהם. הנאשם הוסיף שבשני ימי הביקורת היה עליו לבצע ביקורת ל 300 – 350 כלי נשק. עוד הוסיף כי ימים מסוג זה הם מאוד מלחיצים ויתכן בהם רגע קצר של הסחת דעת ורגע כזה קרה לו בעת פליטת הכדור. הנאשם הדגיש כי פריקת האקדח שממנו נפלט הכדור נעשתה בחדר נשק שהוא חדר אטום וכשהוא נמצא לבדו יחידי בחדר. עוד ציין כי דיווח מיד על המקרה. לדבריו טעותו גרמה לו להרגיש רע מאוד עם עצמו במשך פרק זמן ארוך. הנאשם גם הביע את חששו מכך שתיק זה יפגע בסיכויי להתקדם בדרגה.

דין

39. מבלי להקל ראש חלילה בפליטות כדור מנשק ובפוטנציאל הכרוך בהן לפגיעה בגוף וברכוש, דומני שהמקרה שלפניי, בנסיבותיו, הוא מיוחד במינו. במה דברים אמורים? הנאשם פלט

כדור מאקדח במהלך פריקתו ובמסגרת ביקורת נשק מרוכזת שנערכה למאות כלי-נשק של התחנה. פריקת האקדח נעשתה בחדר הנשק של התחנה, שהוא חדר אטום, ושעה שהנאשם היה לבדו בחדר.

זאת ועוד. האקדח שהנאשם היה עסוק בפריקתו הונח בארגז שלגביו טבעי היה שיניח כי מצויים בו כלי-נשק שאינם טעונים בכדורים כפי שמשמע מעובדות כתב האישום המתוקן.

הרשלנות שייחסה התביעה לנאשם ושבגינה הורשע הנאשם הינה כי באותן נסיבות לא בדק הנאשם טרם דריכת האקדח ולחיצה על ההדק אם האקדח טעון. פירטתי לעיל את נסיבות דריכת האקדח והלחיצה על ההדק משום שבכוון ללמדנו כי דרגת הרשלנות שהנאשם לקה בה היא קטנה יחסית: הן משום שבאותן נסיבות לא נשקף סיכון לחיי אדם – שהוא הסיכון שאותו הוראות הבטיחות הקפדניות בנשק מבקשות לקדם – והן משום המצג שהונח לפתחו של הנאשם עובר למעשה הדריכה והלחיצה, לפיו כל כלי הנשק שבארגז אינם טעונים.

יתרה מזו, היות ובבני אדם אנו עוסקים ולא במכונות משומנות כדבעי, הרי שהציפייה מן הנאשם, או מכל מי שעיסוקו דומה, שיפרוק מאות כלי נשק ברצף בלי שתוסח כלל דעתו, ולו לשבריר שנייה, היא ציפייה שלצערנו לעתים מכזיבה. כל עדי האופי שנדרשו לכך ציינו שפליטת כדור בנסיבות כאלה מתרחשת. במילים אחרות אפשר לומר שפליטת כדור בנסיבות כאלה של ביקורת כלי נשק בהיקף נרחב היא סיכון אינהרנטי לביקורת, והיא עשויה לפעמים להיות לאו דווקא תולדה של רשלנות, אלא תולדה של היותנו בני אדם.

40. עד כה דנתי בנסיבות העבירה עצמה. אעבור עתה לדון בנסיבות הנוגעות לנאשם עצמו. מטעם הנאשם העידו כאמור תשעה קצינים על אופיו הטוב, ובהם מפקדיו בעבר ובהווה. את דבריהם סקרתי למעלה ואיני רואה צורך לשוב ולפרטם. די אם אומר כי העדים שהכירו את הנאשם במסגרת תפקידיו השונים במשטרה הרעיפו עליו שבחים רבים. שבחים אשר נאמרו מעומק הלב ומתוך הכרת תודה עמוקה לנאשם ולפועלו יוצא הדופן. העדויות כולן הותירו רושם מיוחד על בית הדין והן הצביעו על כך שבפני בית הדין ניצב נאשם יוצא דופן שפועלו לטובת המשטרה, השוטרים והציבור בכללותו – לא יסולא בפז.

41. צודק התובע בטיעונו כי ככלל בעבירות הכרוכות בנשק יש מקום ליתן משקל בכורה לשיקול הרתעת הרבים וזאת בשל הסכנות לפגיעה בנפש הטמונות בהן. ואולם בענייננו נתקיימו נסיבות מיוחדות הן בנוגע לביצוע העבירה והן בנוגע לנסיבותיו של הנאשם עצמו אשר מצדיקות לטעמי מתן משקל מיוחד להן, והכול כמפורט לעיל.

42. נוכח כל האמור לעיל ולאחר ששקלתי את הנסיבות כולן ובמיוחד את הנסיבות המקלות של ביצוע העבירה ואת נסיבותיו המיוחדות של הנאשם – החלטתי להשית על הנאשם עונש של נזיפה בלבד.

43. לסיום אבקש להתייחס לחשש שהביעו הנאשם וסנגורו שמא תיק זה יפגע בסיכויי קידומו של הנאשם בדרגה. קידום בדרגה כידוע איננו עניין לבית הדין. ואולם אם דעתי תישמע סבורני שהמעשה המיוחס לנאשם בתיק זה אינו צריך להוריד או להעלות לעניין קידום הנאשם בדרגה משום שהרשלנות שבגינה הורשע מצויה ברף התחתון של סולם הרשלנות ואין היא צריכה לפיכך להטיל צל על פועלו המצוין ורב השנים של הנאשם.

זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום.

ניתן והודע היום, ד' באב תשע"ג, 11 ביולי 2013, בנוכחות התובע – פקד עמי גרנובסקי, עו"ד, הנאשם – רס"ב אלי סולטן וב"כ עו"ד רפי וקנין, רפ"ק.

שופטת _____
סניף ציפי דוד-גולדברגר

גזר דיןהשופטת צ' דוד-גולדברגר**כללי**

44. הנאשם, רכז מודיעין, הודה – במסגרת הסדר טיעון – בעובדות כתב האישום שהוגש נגדו והורשע בשתי עבירות של שימוש לרעה בסמכות שניתנה מכוח תפקיד, עבירות לפי סעיף 4 לתוספת הראשונה לחוק המשטרה, התשס"ו-2006 (להלן "התוספת").

ההסדר שנערך בין הנאשם ובין התביעה לא כלל גם הסכמה לעניין העונש.

כתב האישום

45. מעובדות כתב האישום עולה כי בתאריך 8 בינואר 2012 נכנס הנאשם למאגר מידע משטרתי (להלן: "המאגר") וערך בדיקה על אודות אדם שלגביו חשד שהוא אחד מ"חייליו" של אמיר מולנר (להלן: "האדם"). על זה האחרון נטען שהוא עברייני. הנאשם עשה כן לאחר שבחורה בשם אורלי, עמה היה בקשר רומנטי (להלן: "אורלי"), הודיעה לו כי בעבר היה לה קשר רומנטי עם אותו אדם. משחשדו האמור של הנאשם התאמת בעקבות הבדיקה – הטיח הנאשם עובדה זו בפני אורלי.

בהמשך, כך נטען, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, אך עובר לחודש אפריל 2012 ערך הנאשם בדיקה במאגר על אודות אורלי.

עוד נטען בכתב האישום כי הנאשם ערך את שתי הבדיקות הנ"ל לא לשם מילוי תפקידו ותוך ניצול לרעה של הרשאה לעיון במאגר שניתנה לו לצורך מילוי התפקיד בלבד.

בשל מעשיו אלו יוחסו לנאשם שתי עבירות של שימוש לרעה בסמכות, עבירות שהנאשם הורשע בהן, על יסוד הודאתו בעובדות כתב האישום, כאמור לעיל.

טיעוני הצדדים וראיותיהם לעונש

46. התובעת הדגישה בטיעוניה את החומרה שבמעשי הנאשם. לדבריה, הנאשם עשה שימוש לרעה בהרשאה שניתנה לו לא פעם אחת, אלא פעמיים. עוד הוסיפה שבמאגרי המידע שמנהלת המשטרה מצוי מידע סודי ורגיש ושימוש בהם שלא לשם מילוי תפקיד לבד מכך שהוא מהווה חריגה מהוראת פקודת המטא"ר: 14.03.18 – "הגישה למידע – לפי סעיף 4 לחוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, יש בו גם כדי לפגוע בתדמית המשטרה ובאמון הציבור בה.

לקולה ציינה התובעת את עברו הנקי של הנאשם, שלדבריה משרת בחיל משנת 1995. כן ציינה את הערכותיו התקופתיות הגבוהות: הנעות בין טוב מאוד 2 לבין מעולה 1. התובעת המציאה לבית הדין תמצית מהערכותיו התקופתיות של הנאשם לשנת 2008 ולשנים 2010-2013

אשר על כן ונוכח ההכרח למגר את השימוש שלא כדין במאגרי המידע – ביקשה התובעת שנטיל על הנאשם עונש של נזיפה חמורה וקנס כספי שאת שיעורו ייקבע בית הדין על פי שיקול דעתו.

47. בא-כוח הנאשם פרש לפנינו את נסיבות ביצוע העבירות. לדבריו, בשלהי שנת 2011 נרקמה בין הנאשם ובין אורלי מערכת יחסים זוגית, וכי זמן מה לאחר היכרותם נודע לנאשם כי אורלי חברתו היא זו הידועה כמתלוננת "א" מבית הנשיא. משהשניים עברו להתגורר יחדיו, ראה הנאשם ב"פייסבוק" של אורלי את תמונתו של אותו אדם. עקב חשדו כי אותו אדם הוא עבריין, ערך הנאשם בדיקה לגביו במאגר. לאחר הבדיקה, משאומת חששו, ביקש הנאשם מאורלי לנתק את קשריה עם אותו אדם בטענה כי היא אינה יכולה לדור בביתו ובה בעת להיות בקשר עם עבריין. עוד טען הסנגור כי הנאשם שמע מאורלי כי היא נחקרה בחשד לפלילים ולכן סבר הנאשם שמחובתו לערוך בדיקה במאגר אף לגביה. לדברי סנגורו, הבדיקות נערכו, מנקודת מבט של הנאשם, לטובת המשטרה ולתועלתה, במיוחד לאור תפקידו הרגיש של הנאשם. עוד נטען כי התיק דגן הוא תולדה של תלונה שהגיש הנאשם נגד אורלי שבעקבותיה היא הגישה נגדו תלונה שלא היה בה ממש. לדבריו, בחקירתו הודה הנאשם על אתר בביצוען של הבדיקות וקיבל עליו אחריות על עריכתן. הסנגור הטעים את העובדה שהנאשם לא עשה, בשונה ממקרים אחרים, את בדיקותיו בעבור בצע כסף וגם לא העביר את המידע ששאב מהמאגר לאחרים. כל שעשה הנאשם עשה כדי להגן על מקום עבודתו וכדי למנוע פגיעה בתדמית המשטרה.

אשר לנסיבותיו של הנאשם, נודע לנו מפי סנגורו שהוא גרוש, בן 40, משרת בחיל 18 שנה וכי הוא עתיד להינשא בקרוב לבת זוגו. לדבריו, טיב שירותו של הנאשם הוא מצוין לא רק בשנים האחרונות, אלא לאורך כל שנות שירותו והוא תמיד הוערך כ"טוב יותר מאחרים בקבוצה" או כ"הרבה יותר טוב מאחרים בקבוצה". הסנגור המציא לבית הדין אסופה של תעודות הערכה

והוקרה שזכה הנאשם לקבל ממפקדיו לאורך שירותו, לרבות תעודות בגין סיוע בתפיסת עבריינים מכל גוני הקשת העבריינית: עבריינים כנגד ביטחון המדינה, מפרי סדר, עברייני סמים, אמל"ח, מין, רכוש ועוד. כן הומצאה לנו תעודה משנת 2009 לפיה הנאשם נבחר לשוטר מצטיין במחוזו ותעודה ממפקדיו בקורס 'רכזי מודיעין' לפיה הנאשם סיים את הקורס 'כבעל הישגים גבוהים במחלקתו'. לדבריו, תיק זה הוא בגדר מעידה חד-פעמית של הנאשם שלא גרמה נזק וכאמור הנאשם קיבל עליו אחריות לגביה.

אשר לעונש הראוי הזמין אותנו הסנגור ללמוד עליו מן העונש שנתן בית דין זה, בהרכב אחר, בתיק ביד"ם 88/09. באותו מקרה הוטלו על הנאשם נזיפה וקנס בסך 300 ₪ אף שהנאשם שם – בשונה מעניינו – מסר לחברו, על בסיס עיון במאגר משטרה, את פרטי הבעלות של רכב שחסם את רכבו של החבר.

נוכח דבריו אלו ביקש הסנגור שנטיל על הנאשם עונש של נזיפה בלבד.

48. הנאשם עצמו תיאר לפנינו את המורכבות של הסיטואציה שבה היה נתון לאחר שנודע לי מפי אורלי, חברתו, שהיא "א" מבית הנשיא ואת האי-שקט שנגרם לו בעקבות אותה ידיעה. כן תיאר את חששו להימצא במערכת יחסים זוגית עם מי שנחשדה בפלילים ושיש לה קשר עם עברייין – מחד גיסא, ואת חששו לחשוף את הקשר שבינו ובין אורלי – מאידך גיסא. לדבריו הבדיקות שעשה היו שטחיות ותכליתן הייתה לבדוק האם הוא או עבודתו כרכז מודיעין מצויים בסכנה עקב הקשר שלו עם אורלי. הנאשם חזר והדגיש כי הוא קיבל אחריות מלאה על מעשיו כבר בחקירתו במח"ש. לדבריו, החשיפה התקשורתית של הקשר שלו עם אורלי, שנעשתה ביוזמתה של אורלי, גרמה לו נזק והוא משלם בגינה מחיר כבד.

הנאשם חתם את דבריו בבקשה מבית הדין שיתחשב בגזירת הדין בנסיבות המיוחדות של המקרה.

דין

49. בעניינו נכנס הנאשם פעמיים, בפרק זמן של חודשים ספורים, למאגר מידע משטרתו ובדק בו מידע על אודות אורלי ועל אודות האדם עמו הייתה בקשר, הכול כמפורט בכתב האישום. על הפסול שיש בשימוש אסור במאגרי מידע עמד בית המשפט העליון במספר לא מבוטל של מקרים ובהם הודגשה לא אחת התכלית העיקרית שלשם קידומה העיון במאגרי מידע הוגבל לסייגים הקבועים בדין, והיא – מניעת פגיעה בפרטיות. כך, למשל, בפרשת לאופר (ע"פ 9893/06 אסנת אלון לאופר נ' מדינת ישראל, פורסם בתקדיון, 31.12.2007) ציינה כבוד השופטת פרוקצ'ה, בפסקה 19 לפסק דינה, את הדברים האלה:

הצורך בהגנה על הפרטיות ועל עולמו האינטימי של האדם בעולם המודרני, בצד הקלות הבלתי נסבלת הכרוכה בחדירה לעולמו הפרטי באמצעים טכנולוגיים כאלה ואחרים, מחייבים גישה שיפוטית מחמירה, אשר תיישם אמצעי אכיפה נאותים לצורך הדברת תופעה עבריינית, המהווה סימן היכר ליכולות ההרסניות הטמונות בשימוש לרעה בטכנולוגיה המודרנית. החדירה למידע במחשב שוב איננה מצטמצמת לעניינו של פרט שפרטיות חייו הופרה; עניינה בתופעה כללית ורחבה, העלולה לפגוע בפרטיות חיהם של בני ציבור רחב.

אכן הדברים האלה מפרשת אלון-לאופר נוגעים לעבירה של "חדירה לחומר מחשב שלא כדין" על פי סעיף 4 לחוק המחשבים, התשנ"ה-1995. ואולם האינטרס המוגן בסעיף 4 הנ"ל ובהוראת פקודת המטא"ר שהנאשם הפר אותה – חד הוא.

50. בעש"מ 3275/07 שמואל ציילר נ' נציבות שירות המדינה (פורסם בתקדין, 26.4.09) התייחסה השופטת פרוקצ'ה להשפעותיה של הפגיעה בפרטיות הנובעת משליפה שלא כדין של נתונים אישיים ממאגר מידע ממוחשב, ואלו דבריה:

ממד הפגיעה בפרטיות הכרוכה בשליפה שלא כדין של פרטים ונתונים אישיים ממאגר מידע ממוחשב בשירות המדינה מעצים את הפגיעה הנובעת מהפרת כללי המשמעת, ומשווה לה ממד של הפרת ערך חוקתי. יתר על כן, בהקשר שלפנינו, הפגיעה בפרטיות אינה מסתכמת בפגיעה באותם פרטים שנעשה שימוש בנתוניהם. היא מגלמת נזק רחב יותר לאינטרס הציבורי בפגיעתה באמון הציבור ברשויות המדינה, האמורות לשמש נאמן הציבור בקבלת מידע ונתונים שחלה עליהם חובת סודיות, ולעשות בהם שימוש אך ורק על-פי המותר מכוח הדין. הפרת חובת הסודיות כאמור, מעבר לפגיעתה בפרטיות האדם שנעשה שימוש בנתוניו האישיים שלא כדין, מערערת את אמינותה של הרשות הציבורית בעיני הציבור, ועלולה לפגוע ביכולתה של הרשות לקבל ולרכז בידיה בעתיד נתונים חיוניים הדרושים לביצוע תפקידה. נזקי ההפרה משתרעים, אפוא, על הפרט ועל הכלל כאחד, וחומרתם רבה.

הדברים נאמרו על שירות המדינה ועל רשות ציבורית בכלל, ואולם גם המשטרה כידוע באה בגדרן. לא זו בלבד, אלא שהמשטרה אולי יותר מכל רשות ציבורית אחרת מנהלת מאגרי מידע שיש בהם רגישות יתרה בהיותם מכילים מידע הנוגע גם לרישום פלילי על אודות אדם, לרבות מידע מודיעיני.

יוצא אפוא שכניסה שלא כדין למאגר מידע יש בה לא רק הפרה של כללי המשמעת במשטרה, אלא גם הפרה של ערך חוקתי של הזכות לפרטיות. הפרות מסוג זה גורמות לפגיעה באמון

הציבור במשטרה והן עלולות לפגוע גם ביכולתה בעתיד של המשטרה לקבל ולרכז בידיה נתונים החיוניים לביצוע תפקידה.

51. בענייננו טען הנאשם כי עשה את שעשה, בין השאר, לתועלת המשטרה כיוון שסבר שנוכח תפקידו הרגיש, רכז מודיעין, עליו להיות משוכנע שאין הוא בא במגע עם עבריינים.

בפרשת ציילר שהזכרנו לעיל טען הנאשם שם, מפקח שומת מקרקעין במשרד האוצר, כי נכנס למחשב, לתיקי נישומים שאינם בתחום טיפולו, כדי להיטיב עם המערכת שאותה שירת כיוון שחשש שאינם משלמים מס אמת. בהתייחסו לטענה זו אמר בית המשפט העליון את הדברים האלה:

נקודת המוצא בענייננו היא כי עובד ציבור הנתון למערכת כללי משמעת מחייבים אינו אדון לעצמו לחרוג מהם ולהפר אותם, בין אם תכלית ההפרה נועדה לקדם ענין פרטי, ובין אם היא נועדה לקדם אינטרס ציבורי כזה או אחר הנראה בעיני העובד חשוב וראוי.

52. אכן הנסיבות של ביצוע העבירות כפי שתיארו אותן הנאשם ובא-כוחו הן חריגות במידה מסוימת נוכח מיהותה של בת הזוג ונוכח מיהותו של האדם עמו הייתה בקשר. אני מאמינה לנאשם שעשה את שעשה בשל מצוקה אליה נקלע בעקבות אותן נסיבות, מצוקה שהביאה עמה את הפיתוי לבדוק מידע על אודות השניים.

עם זאת עסקינן במצוקה שהיה לה ויש לה מענה פורמלי בארגון, והוא בדמות פנייה לקצין הביטחון. למענה זה היה אף הנאשם מודע שכן בדבריו לפנינו ציין שלו היה פונה לקב"טית הייתה היא עורכת בענייננו את הבדיקות הנדרשות.

53. לצד הדברים שמנינו לעיל, היינו דברים הנוגעים לחומרת העבירה – מחד גיסא ולנסיבותיה המיוחדות – מאידך גיסא, עומדות לצדו של הנאשם לא מעט נסיבות מקלות. ראשית אציין כי התרשמותי מן הנאשם היא כי האירוע דגן אינו מאפיין את אורחותיו וכי הוא נקלע אליו, כדבריו, עקב "שיקול דעת מוטעה" בעטיו של הרומן עם אורלי.

דבר נוסף, הנאשם קיבל על עצמו אחריות מלאה על מעשיו כבר בשלב החקירה ולאחר מכן – לפנינו. החרטה שהנאשם הביע על מעשיו הייתה להתרשמותנו כנה ואמתית.

כמו כן מההערכות התקופתיות ומתעודות ההוקרה וההערכה שהוגשו לנו, למדנו שהנאשם הוא שוטר מעולה, מקצועי, חרוץ, שואף למצוינות ובעל תפוקות בתחום המודיעין והפשיעה. תפוקות שהביא לחשיפת עבריינים ולהעמדתם לדין. עוד יש להטעים, כפי שבצדק טען סגורו, כי טיב שירותו המעולה של הנאשם נפרס לאורך כל שירותו במשטרה. תעודות

ההוקרה שהנאשם זכה להן הן רובן ככולן אישיות, היינו נוקבות בשמו של הנאשם במפורש וממוענות אליו אישית, וזאת להבדיל מתעודות הוקרה שניתנות לצוות, יחידה וכדומה. אף תעודות אלו מתפרסות לאורך כל שנות שירותו של הנאשם.

כן יש לזקוף לקולה גם את הנסיבות המקלות הנוספות שעומדות לנאשם: את הודאתו במעשיו ואת החיסכון בזמן שיפוטי שנלווה אליה, את העובדה שהוא לא העביר את פרטי העיון לאחרים ואת היותו נטול עבר משמעתי.

54. אשר לגזר הדין בתיק ביד"ם 88/09 שהגיש סגורו של הנאשם נציין כי הוא שונה מן המקרה שלפנינו, הן לחומרה והן לקולה, ואשר על כן לא ניתן ללמוד ממנו על גזר הדין הראוי בתיק כאן. כך, למשל, שם העיון נעשה במאגר שמידת פרטיותו אינה גבוהה וכדי להפסיק עבירה, ואילו בענייננו העיון היה פעמיים והוא נעשה ככל הנראה במאגר רגיש יחסית. שם, פרטי העיון נמסרו לאחר, ואילו בענייננו – לא.

55. עתה משמנינו את כל השיקולים הצריכים לעניין לא נותר אלא לגזור את הדין. מלאכת גזירת הדין היא מלאכה קשה הדורשת איזון עדין בין שיקולי הענישה השונים, אך היא קשה במיוחד כאשר לפני בית הדין עומד נאשם עם טיב שירות מעולה ושתרומתו להשגת יעדי המשטרה היא גדולה במיוחד.

שאלתי את עצמי האם נוכח הזכויות שצבר הנאשם ונוכח הנסיבות המיוחדות של המקרה אין מקום להקל עמו ולגזור עליו נזיפה וקנס, ואולם בסופו של דבר הגעתי למסקנה כי האינטרס הציבורי שבהרתעת הרבים גובר במקרה דנן וכי אינטרס זה מחייב ענישה מתמירה יותר. למסקנה זו הגעתי, בין השאר, גם משום שהנאשם עיין במאגר פעמיים ובהפרש זמנים שבמהלכו צריך היה הנאשם להתעשת ולהימנע, למצער, מן העיון השני במאגר. ואולם לא אתעלם מן הזכויות והנסיבות שמנינו ויינתן להן משקל בשיעור הקנס שאמליץ להטיל על הנאשם.

56. לפני סיום. כתב האישום לא נקב בשמו של מאגר המידע שהנאשם נכנס אליו ולבית הדין אין ידיעה שיפוטית על תהליך הכניסה למאגר נשוא כתב האישום או למאגרי המשטרה בכלל. כך לא ברור לנו האם במהלך הכניסה למאגר מידע מקבל המורשה להיכנס למאגר אזהרה לפיה 'העיון הוא לצורך התפקיד בלבד', והאם הוא נדרש בעת כניסתו למאגר לקבל עליו את תוכנה של אזהרה זו.

לא למותר לציין בהקשר זה את ממצאי מחקריו של פרופ' דן אריאלי שלפיהם באמצעות תזכורת על כללי ההתנהגות הנאותים, הניתנת בסמוך לפני ביצוע פעולה מסוימת, ובאמצעות

אישור על קבלת אותם כללים – נוטים אנשים לפעול על פי הכללים ולא לחרוג מהם (ראה :
לא רציונלי ולא במקרה, דן אריאלי, הוצאת מטר, 2009, עמ' 178).

ככל שאזהרה כאמור אינה קיימת במאגרי המשטרה – מוצע להוסיפה.

57. נוכח כל האמור לעיל ולאחר ששקלתי את הנסיבות לחומרה ולקולה, אמליץ לחבריי להשית
על הנאשם את העונשים האלה :

- נזיפה חמורה ;
- קנס בסך 500 ₪.

אב בית הדין _____
סניף ציפי דוד-גולדברגר

שופטת אורנה נחמני-ארזי

אני מסכימה.

שופטת _____
סניף אורנה נחמני-ארזי

שופט אבי שבבו

אני מסכים.

שופט _____
סניף אבי שבבו

אנו משיתים אפוא על הנאשם את העונשים האלה :

- נזיפה חמורה ;
- קנס בסך 500.

זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום.

ניתן והודע היום, א' באב תשע"ג, 8 ביולי 2013, בנוכחות התובעת – פקד מיטל גביזון-ארד, עו"ד, הנאשם – רס"ם שרון מגיד ובי"כ עו"ד יאיר רגב.

המזכירות תעביר העתק מגזר הדין לראש מני"ט ולראש מדור מחשוב באח"ם, לעניין האמור בפסקה 13 לגזר הדין.

שופט, סניף אבי שבבו אב בית הדין, סניף ציפי דוד-גולדברגר שופטת, סניף ארנה נחמני-ארזי